

13è Congrés de Convergència

TEXT DEFINITIU

PONÈNCIA 1

PAÍS, POLÍTICA I PROGRÉS

PONÈNCIA 1

PAÍS, POLÍTICA I PROGRÉS

1

Aquesta ponència té present el respecte per la diferència de gènere i l'ús no sexista del llenguatge. El fet que no sempre hi hagi la duplicitat (el/la) o altres formes lèxiques que diferencien el masculí/femení respon a la voluntat de totes les persones delegades del 13è Congrés de CDC per facilitar la lectura del text de les ponències, tot considerant que sempre ens referim al conjunt d'homes i dones. En tot cas, sempre que ha estat possible, s'han utilitzat formes neutres per tal d'evitar cap mena de diferenciació o discriminació.

Introducció

El projecte de Catalunya com a nació té unes arrels profundes. Els nostres signes d'identitat, la llengua, la cultura, la història, el dret, el valor social de la família, el sentiment de pertinença a un poble i a un territori amb caràcter propi, les institucions catalanes, són algunes d'aquestes profundes arrels que fonamenten i donen força al nostre impuls cap al futur.

En aquestes darreres dècades hem consolidat el nostre projecte amb importants avenços en la recuperació de l'autogovern, la recuperació d'algunes de les institucions catalanes, l'ús creixent del català, el desenvolupament econòmic i social, la millora dels serveis de salut i benestar, l'educació i la cultura, de l'equilibri territorial i la creació de tot tipus d'infraestructures. I sobretot amb el compromís col·lectiu per una societat diversa que creix i es fonamenta en els valors indefugibles del civisme, el respecte i la convivència.

Ara, però, hem de consolidar i assolir la culminació d'aquest projecte renovat i actualitzat, sense complexos i amb valentia, tot reforçant i ampliant els nostres signes d'identitat amb nous elements de progrés social, econòmic i cultural. Nous signes i nous elements estructurals que ens permetin exercir la nostra opció nacional catalana en benefici dels nostres conciutadans i conciutadanes d'avui i de demà. Un projecte que, a més, resulta imprescindible que sigui obert, tingui una perspectiva europea i es projecti arreu del món com un model exemplificador del que ha de ser un moviment i el projecte polític d'un país, com hem fet sempre.

En aquest sentit, avui més que mai l'opció política que representa Convergència Democràtica de Catalunya (d'ara endavant Convergència) cal que segueixi sent l'eix vertebrador per fer realitat una Catalunya millor per a les generacions presents i futures. El nostre projecte de futur és assolir el ple reconeixement polític de Catalunya com a nació europea, i el progrés de la seva gent. Tanmateix, tot just encetat el segle XXI, ens trobem en una cruïlla decisiva per al país i per al projecte polític nacionalista que representa Convergència. Una cruïlla en la qual cal escollir bé les nostres opcions de futur i les estratègies per a desenvolupar-les. Sobretot, però, cal centrar tots els nostres esforços polítics novament en la construcció i actualització del nostre projecte per una Catalunya en llibertat, amb passió, compromís i determinació. Un projecte que es fonamenta en una llarga trajectòria de servei al país. Però que, tanmateix, mira decididament cap al futur. Per això, sobre la base de les conquestes ja assolides ens cal anar més enllà en l'aprofundiment d'aspectes tan fonamentals com el sentiment d'identitat i d'identificació de la catalanitat, l'autogovern i el desenvolupament de les institucions catalanes, el coneixement i ús de la llengua, la millora del benestar, l'educació, la cultura, la salut i l'economia, el progressiu reequilibri territorial i tantes d'altres.

Per aconseguir noves fites cal considerar una premissa imprescindible: voluntat i valor polític per construir el futur. L'activitat política quotidiana, excessivament pragmàtica, no ens deixa copsar el conjunt de possibilitats amb què podem orientar una eficaç política al servei de la societat i de les persones. Els ciutadans de Catalunya demanen als seus líders polítics que no actuïn només com a gestors de la política quotidiana, i que siguin capaços de projectar el futur i entusiasmar.

El món viu un procés de transformació accelerat i de creixent complexitat. Els canvis no es limiten a elements parcials de les estructures i els sistemes coneguts, sinó que, en moltes ocasions, adquireixen el caràcter divers i general amb impactes que incideixen a nivell mundial. Davant aquests profunds canvis, el catalanisme ha de ser reactualitzat permanentment, per no deixar de sintonitzar amb la societat que ens envolta. El catalanisme ha de presentar-se més que mai com un projecte polític capaç de fer evolucionar la societat cap a nivells cada cop millors de progrés i benestar, capaç d'alliberar i desenvolupar les energies i qualitats de les persones i de generar una moral col·lectiva.

El catalanisme del segle XXI continua considerant la restauració de les virtuts cíviques, el patriotisme i la llibertat, com els pilars fonamentals del seu ideari polític. En efecte, la llibertat necessita la virtut civil dels ciutadans. Virtut entesa com la saviesa que fa comprendre als ciutadans que el seu interès individual forma part del bé comú, i que la generositat ha de ser la principal motivació per a la participació en la vida pública. Per la seva banda, l'amor a la pàtria és una passió, un amor pel país, pel territori i pels conciutadans. No significa necessàriament el lloc on hem nascut sinó el país amb què lliurement ens identifiquem, del qual en som membres i que té unes lleis que protegeixen les nostres llibertats i el nostre benestar. L'autèntica pàtria és aquella que assegura a tots els ciutadans i ciutadanes no només els drets civils i polítics, sinó també el dret al treball i a l'educació; en definitiva, a tots els drets individuals i col·lectius, i a viure dignament..

Per últim, cal aprofundir en el concepte de llibertat com a nucli fonamental del nostre projecte, llibertat entesa com a capacitat d'autogovern. L'essència de la llibertat, per a nosaltres, consisteix en *la* independència respecte a la voluntat d'un altre. En efecte, l'autèntica llibertat política consisteix a no ser dependents de la voluntat arbitrària. Cal, a més, que tot això puguem desenvolupar-ho lliurement sense ingerències de cap tipus, sobretot aquelles que poden venir dels possibles pactes postelectorals Catalunya *serà* lliure si no depèn de la voluntat d'un altre i *si* no ha de rebre dels altres estatuts, lleis o aprovacions pels seus actes. Cal també tenir present que per ser lliures, a més de recursos polítics i jurídics, cal disposar de recursos econòmics.

En definitiva, estem convençuts que Convergència constitueix l'eix vertebrador del nacionalisme català i té, novament, la responsabilitat històrica de liderar la redefinició del projecte de futur per a Catalunya. La contribució del nacionalisme català, en general, i de Convergència, en concret, a la

democràcia, el diàleg i la governabilitat han estat cabdals per al desenvolupament democràtic a l'Estat espanyol i per a la participació en el procés d'Unió Europea. Si el nostre projecte polític es fonamenta en els valors abans esmentats, el projecte de país ha de tenir en compte dos factors importants: la societat del coneixement i el desenvolupament sostenible.

Aquests dos eixos, juntament amb la societat del benestar, ens permeten fer una opció europeïsta avançada i, alhora, ens permeten diferenciar-nos, en positiu, de les opcions poc significatives que l'Estat espanyol realitza en aquests camps. En el marc cohesionador d'un projecte col·lectiu, podem introduir importants iniciatives i projectes sectorials o territorials que, en suma, ens permetin construir una Catalunya sostenible i de qualitat on les persones gaudeixin de les màximes possibilitats per al seu desenvolupament lliure i equilibrat. L'aposta pel desenvolupament sostenible no es tracta, com molts pensen, d'una política només en clau medi-ambientalista sinó de trobar l'equilibri entre el progrés i el medi-ambient. Per la seva banda, el nou context mundial obliga les nacions, les organitzacions i les persones a situar el coneixement en el centre dels seus models de desenvolupament i producció. Catalunya ha d'esdevenir capdavantera en aquesta societat del segle XXI.

Aquesta ponència té com a principal propòsit establir les bases d'un projecte polític nacionalista i renovat per Catalunya, un projecte que presenti les millors opcions de futur pel nostre país. Aquest és el projecte que vol representar Convergència. Un projecte nacionalista que vol el millor per a Catalunya i la seva gent, la d'avui i la de demà. Podem crear una societat millor si tenim el valor de mirar cap al futur sense por i descobrim entre les seves immenses possibilitats les que ens ofereixen una millor opció pel món en què vivim i pel nostre país: Catalunya. Entusiasmar la ciutadania requereix noves visions, nous discursos i noves polítiques. Requereix la credibilitat de Convergència capaç d'anticipar i preveure el futur per crear un present millor, de construir un futur millor cap a un futur desitjable, en el qual cap ciutadà o ciutadana no en resti exclòs.

Per últim, la ponència no es presenta com un compendi detallat de totes i cadascuna de les polítiques públiques, sectorials i territorials. Ans al contrari s'ha volgut posar l'accent en les idees força, en els elements centrals que han de vertebrar el projecte de futur de Convergència. En aquest sentit, la ponència no pretén repassar, de forma integral i exhaustiva, els continguts de totes les principals polítiques per més importants que aquestes siguin. Sinó que s'han identificat els ítems o elements que ajuden a bastir un renovat projecte polític de Convergència, sobretot aquells elements considerats centrals en clau de present i de futur i de propostes noves, deixant per un altre lloc i moment el desenvolupament de cada un d'aquests elements.

1. El context polític a l'inici del segle XXI

1.1 Nous escenaris que demanen resposta política

Convergència és un partit polític al servei de Catalunya, és a dir, al servei de les persones que viuen a Catalunya, individualment considerades, i al servei de la comunitat nacional que conformen. També d'aquells que, tot i no residir-hi, formen part de la nostra comunitat nacional.

En tant que partit polític, Convergència reuneix persones que, compartint unes bases ideològiques - comunes -, per bé que des de sensibilitats polítiques diverses, s'associen lliurement per construir i aplicar un projecte de futur per al propi país. Aquest projecte, però, no és estàtic sinó dinàmic perquè actua sobre una realitat canviant.

Aquesta necessitat d'evolució és especialment crucial en els moments actuals, en què els fenòmens de canvi no tan sols són generals i accelerats, sinó profundament oberts i de resultat incert. Aquesta incertesa no s'ha de veure com una amenaça sinó com una oportunitat, perquè dona molt més marge de joc per promoure iniciatives ambicioses i agosarades, com el Nou Estatut, que serien inviables en etapes històriques més estables.

Així, en l'actualització del seu projecte de futur, el 13è Congrés de Convergència ha d'abordar responsablement els nous escenaris polítics, socials, culturals i econòmics que s'estan dibuixant a l'horitzó i ha d'elaborar les respostes pertinents des de l'òptica del nacionalisme català. Avui no pot haver-hi un projecte de futur per a Catalunya si es renuncia a tenir una visió pròpia del món.

En qualsevol cas, Convergència continuarà essent un partit polític amb un ideari centrat en la identitat nacional de Catalunya i, per aquest motiu, s'adreça al conjunt de la societat. En aquest sentit, Convergència reitera la seva votació de partit de masses, interclassista, amb àmplia implantació territorial i defensor dels interessos diversos dels ciutadans de Catalunya. Aquesta vocació reclama que posi l'accent en el pragmatisme com a via per avançar en el seu projecte nacional.

Aquest plantejament, basat en l'increment progressiu de l'autogovern, contribueix a satisfer, parcialment, les nostres demandes i comporta, en conseqüència, l'existència d'una esperança de més sobirania fins al ple reconeixement de la nostra identitat nacional. El grau d'acceptació interna del ritme amb què es progressa per aquesta via genera una dialèctica enriquidora que forma part del patrimoni polític del partit.

En aquest sentit, doncs, el nostre projecte polític vol donar resposta als reptes i a les exigències que es deriven dels nous temps.

La globalització

Tant la desaparició dels blocs ideològics, com l'obertura del comerç internacional i la ràpida circulació d'informació han impulsat un fenomen accelerat de globalització. Partint de l'economia, ja ha abastat també les dimensions social, cultural i política. En principi, la globalització pot aportar grans beneficis a la humanitat, en augmentar les interrelacions entre els pobles, facilitar l'intercanvi de béns i serveis, redistribuir la riquesa i la capacitat de desenvolupament, transferir més homogèniament la tecnologia i els resultats de la innovació, difondre la democràcia... Al costat, però, d'aquestes expectatives positives, es manifesten grans amenaces quan el procés de globalització es desenvolupa sense el control i limitacions que hauria d'establir un poder polític a hores d'ara inexistent donat el caràcter transaccional de la globalització: el creixement de la desigualtat entre països i dins de cada país, la fragilitat de les economies davant els fluxos financers fora de control polític, la deslocalització dels centres productius desvinculant-los de qualsevol vocació de servei a la comunitat més pròxima, la creixent capacitat de pressió de les grans empreses de distribució sobre la nostra indústria i la deslocalització del seu proveïment, la uniformització cultural (especialment greu en nacions sense estat), la deshumanització del treball, l'increment del treball infantil i el descontrol del mercat armamentístic, que sumat a l'emergència de grups fonamentalistes ha possibilitat l'aparició d'un nou terrorisme d'abast mundial. No es pot, doncs, donar suport a la globalització sense acompanyar-la de les mesures que contrarestin eficaçment tots els greus problemes que comporta. En conseqüència, s'ha de substituir una globalització només de caràcter econòmic regulada exclusivament pel mercat, per una globalització més equitativa, de caràcter social i regulada per institucions mundials. Cal impulsar que els països pobres puguin beneficiar-se de la globalització del comerç per poder subministrar els seus productes a preus justos. En aquest mateix ordre de coses, cal defensar i fer viable l'especificitat cultural (que inclou, de manera especial, la llengua i els mitjans de comunicació) i l'educació com a mecanisme de preservació de la diversitat, un bé comú de la humanitat que no ha de sucumbir a les lleis del mercat. Per tant, Catalunya ha de participar des de la seva identitat a la globalització.

L'estat del benestar implica una acció pública subsidiària orientada cap a la dignitat de la persona, que és la font i garantia del bé comú, de manera que la intervenció pública ha de tenir l'objectiu del servei a les persones de la comunitat. Malauradament, avui els governs no poden acomplir tots els seus compromisos en allò que afecta l'estat del benestar. Els canvis en l'economia han fet que l'Estat hagi perdut poder i que no pugui donar resposta plena a allò que el ciutadà espera de l'Estat; en especial, perquè els estats ja no controlen les grans multinacionals de l'economia globalitzada. Per això, hi ha un fenomen de transparència de sobirania cap a unitats polítiques més àmplies, com la Unió Europea.

En aquest context, hem de defensar que també hi hagi una transferència de sobirania cap a unitats més petites –com Catalunya. Al capdavant, a través d'un

poder polític més pròxim a la realitat de la gent i del territori, es poden prendre les iniciatives per dinamitzar l'economia i per positivar la globalització.

Els canvis demogràfics

Mentre grans regions del planeta experimenten un augment demogràfic a què els seus països no poden fer front, des del punt de vista de generació de llocs de treball dignes i de prestació de serveis bàsics, Europa viu la situació contrària: una baixa natalitat que, combinada amb un augment de l'esperança de vida de les persones, mena tant a l'envelliment de la població com a la incapacitat futura per sostenir econòmicament les prestacions socials. La descompensació entre tots dos móns es corregeix, en part, a través de la migració: les persones que no troben feina als seus països pobres vénen a buscar els llocs de treball que no poden cobrir els països rics. De totes maneres, l'esquema no és tan simple. Hi ha, d'una banda, el problema de la dimensió d'aquests fluxos migratoris que poden superar la capacitat d'acollida i d'integració de les comunitats receptores. La immigració és un fenomen d'impacte econòmic, social i cultural, que obliga a donar una resposta que en minimitzi els efectes negatius i optimitzi i potencii les aportacions positives per a la nostra societat. Hi ha, de l'altra banda, l'augment de la proporció de gent gran que ha d'exercir el seu rol a la societat i ha de rebre prestacions específiques, dos aspectes poc rellevants en el passat i de màxima prioritat en l'actualitat. Esdevé necessari, doncs, reformular de nou la societat del benestar, respectant-ne els objectius però revisant a fons els instruments que la possibilitaven, incloses les bases del sistema de seguretat social, i optimitzant els recursos existents. Cal incrementar, doncs, els recursos públics destinats al manteniment i l'increment de l'estat del benestar.

Com sempre hem fet, davant el problema immigratori cal evitar l'explotació de la qual pot ser objecte i per aquesta raó i perquè tenim unes capacitats limitades d'incorporació cal que es produeixi per la via de la legalitat, en un procés clar i concret, així evitarem el risc de l'explotació i regularem l'arribada. És evident que per actuar sobre aquesta qüestió cal que el Govern català tingui competències, que en sigui l'autoritat de referència.

L'emancipació de les dones

Al llarg de la segona meitat del segle passat, les nostres societats s'han transformat també com a resultat de la incorporació de les dones, de manera massiva, al mercat de treball. Aquest fenomen revoluciona el paper de la dona en la societat i molt especialment en el si de la família. La dona s'emancipa, deixa de dependre econòmicament de l'home i reclama per a ella també gestionar el seu propi recorregut vital. Deixa d'estar exclusivament al servei dels altres (el marit, els fills, els pares, els sogres...) per començar a construir una vida autònoma i pròpia. En paral·lel, els canvis culturals nascuts en la dècada dels anys 60 consagren aquest procés "d'individualització" de les dones que ens obliga a reformular bona part de les idees sobre les quals se sustenten tant els models de protecció social com les polítiques de suport a les famílies. I

és que fins ara ha recaigut en exclusiva, damunt una generació de dones, tota la responsabilitat de satisfer les necessitats socials derivades d'un Estar del Benestar poc desenvolupat

Aquesta és una realitat consolidada i, lògicament, només en una nova visió del paper dels homes i de les dones en la societat, serem capaços de garantir que les famílies puguin jugar el seu rol fonamental de factor vertebrador social.

La sostenibilitat

El creixement econòmic de les societats occidentals s'ha produït gràcies a les revolucions tecnològiques agrícola i industrial. Totes dues han suposat la transformació física del planeta per generar béns i serveis. Ara bé, la intensitat i l'extensió d'aquesta transformació ha començat a provocar greus disfuncions del medi ambient, amb repercussions negatives sobre la qualitat de vida i sobre les potencialitats de desenvolupament futur. La innovació tecnològica i la redefinició de les pautes de producció i de consum per fer-los sostenibles, han de permetre assolir un nou model de desenvolupament que minimitzi el seu impacte negatiu sobre el medi i, al mateix temps, distribueixi de manera més justa la riquesa i les capacitats de desenvolupament personal i col·lectiu, possibilitant un reequilibri territorial, tecnològic i industrial.

Aquest model de desenvolupament sostenible, a més de les regulacions que siguin raonables, ha de posar l'accent en la conscienciació i el suport a les empreses per fer aquesta transició cap a una economia basada en la gestió racional i responsable dels recursos naturals.

Igualment, caldrà sensibilitzar la societat perquè sigui conscient del problema i contribueixi a reduir el consum superflu de recursos.

D'altra banda, la sostenibilitat, més enllà de la seva dimensió ambiental, econòmica i social, també té a veure amb realitats plurals polítiques i culturals. Per això, partint del principi que els reptes de la sostenibilitat afecten tota la humanitat, també cal que les solucions parteixin de les respostes locals, perquè l'estreta vinculació entre les identitats i el seu entorn defineix un model propi de sostenibilitat per a cada comunitat que respon a la diversitat de cada cultura i país.

La societat del coneixement

Les noves tecnologies de la informació han capgirat de forma revolucionària el model econòmic. Nous conceptes com la gestió del coneixement, han marcat un camí de creixement productiu i qualitatiu, transformant el valor de la informació en un tresor competitiu.

Aquestes noves eines han permès redefinir l'economia sobre unes noves bases, generant, en els models de govern i la qualitat democràtica, un salt qualitatiu d'enormes proporcions. Aquesta revolució no està exempta de riscos: la creació de la fractura digital. És a dir, la segregació de la població en funció

de la seva accessibilitat i la seva capacitació per gaudir de les esmentades tecnologies, divisió que pot originar-se i eixamplar-se per motius geogràfics, socials o d'edat. La inversió en infraestructures estimulades pels poders públics, amb la implicació de la iniciativa privada i amb criteris de benefici social i no tan sols de rendiment econòmic, i la inversió en educació i innovació són, en aquest sentit, prioritàries perquè la societat del coneixement representi una nova etapa de progrés i d'extensió del benestar. I que la qualitat de vida arribi a tothom dins el marc d'una política d'equilibri territorial. Alhora, s'ha de procurar la difusió d'una informació útil, acurada i ètica, primant la qualitat a la quantitat.

Per la seva naturalesa, l'expansió d'aquestes tecnologies pot generar perjudicis socials que els poders públics haurien d'evitar mitjançant els mecanismes reguladors adequats.

El nou concepte de treball

La irrupció de les tecnologies de la informació i la comunicació en les empreses, i l'impacte que provoquen en les seves maneres d'organitzar-se, han transformat el concepte del treball. Es deixa de parlar del mateix lloc de treball per a tota la vida i es reclama l'esforç dels treballadors per adaptar-se a les necessitats i exigències de la competitivitat. Es deixa de parlar de llocs de treball indefinits i es parla de treball temporal o a temps parcial o de treball autònom dependent. Es reclamen i s'impulsen reformes en la normativa laboral per introduir-hi flexibilitat i mobilitat. El risc, però, d'aquest nou model de treball també és clar: abandonament prematur del mercat de treball per als treballadors de més de 50 anys, precarietat per a joves i dones en les seves feines, pèrdua de la centralitat del treball com a element identificador de les persones, accentuació de la crisi de família... En aquest sentit, caldrà ser capaços de donar resposta a la necessària competitivitat de les nostres empreses per estar presents en els mercats globals, i per tant introduir la necessària flexibilitat, però també vetllar per la seguretat de tots els treballadors -la malaltia, l'accident de treball, el reciclatge professional, el tenir fills i fer-se gran. S'imposa, doncs, una activitat política de protecció social davant els nous i els vells riscos socials, i una veritable política de formació durant tota la vida per tal d'evitar que la flexibilitat consagri la precarietat.

La llibertat i la seguretat

L'inici del segle XXI ens ha mostrat, amb tota la seva cruada, que el terrorisme és una de les grans amenaces dels nous temps. La seva capacitat per fer mal obliga a revisar el model de seguretat que ve dels temps de la Guerra Freda, així com les causes que l'han produït. Cal rebutjar la contraposició entre llibertat i seguretat. No volem seguretat per estar només més segurs sinó també per ser més lliures. La seguretat constitueix un dret humà bàsic, probablement el primer, ja que sense seguretat no hi ha llibertat. Per tant, no podem sucumbir davant l'intent d'aprofitar el clima d'inseguretat i de por al terrorisme per aplicar mesures autoritàries que restringeixen els drets i les llibertats. Però la seguretat ha d'estar garantida per les instàncies governamentals que amb aquesta mateixa finalitat ha d'afavorir la justícia

social, aprofundir en l'educació de la llibertat i garantir el control armamentístic. Igualment hem d'aprendre a viure amb els riscos de diversa naturalesa que caracteritzen les societats complexes que hem construït.

Caldrà però, analitzar en profunditat les causes i les conseqüències de la manca de seguretat de la societat d'avui en dia, ja que ens permetrà encetar noves vies de diàleg i solució i actuar preventivament en les fonts del conflicte.

El terrorisme és el fenomen més nou en la política internacional, però hi ha altres problemes que afecten la seguretat col·lectiva com la proliferació nuclear, els arsenals d'armes químiques i bacteriològiques i la presència de dictadures en molts països del món. Aquesta situació s'agreuja per la crisi de l'ONU, la manca d'una política internacional europea, i l'unilateralisme dels Estats Units d'Amèrica (EUA).

D'altra banda, i a part de la inseguretat derivada del terrorisme a què hem fet referència, hi ha un altre tipus de riscos de diversa naturalesa, amb què les societats avançades hem de conviure, i que són els riscos inherents al propi desenvolupament de la societat. Entre aquests riscos, cal esmentar el risc viari, el risc laboral, el risc ambiental i força d'altres. Tots ells són intrínsecs al desenvolupament mateix, per la qual cosa el model de societat que defensem ha de prendre les corresponents mesures preventives per evitar-los, i també perquè, en cas de produir-se, les seves conseqüències siguin mínimes.

L'èxit del mercat

La crisi de l'Estat del Benestar i l'enfonsament del bloc comunista han donat ales, en els darrers anys, a aquells que han defensat la desaparició de l'Estat en benefici exclusiu del mercat.

Els riscos de l'aplicació d'una visió fonamentalista de mercat són grans: augment del nombre de pobres, aparició de nous segments de població exclosa, pèrdua de sentiment de comunitat i deteriorament del concepte de l'interès general. Una societat per vertebrar-se, per connectar-se, per promoure la vida en comú, necessita més que el diner i el mercat. Necessita sentiment de comunitat, creure en l'interès general, no ser indiferent a la pobresa i a la misèria, promoure la solidaritat, apostar per l'equitat.

El mercat sol no pot donar resposta a les necessitats i els problemes d'una societat avançada. Ens cal un Estat amb gruix, que garanteixi l'accés amb peu d'igualtat als béns públics (l'educació, la sanitat, els serveis socials, la cultura,...) de tots els ciutadans, i alhora un Estat que s'abstingui de fer allò que es fa millor des de les empreses o les organitzacions sense ànim de lucre i que també lideri programes en cooperació amb la societat civil. Ja no es tracta tant de contraposar Estat i mercat, sinó de saber combinar bé Estat, mercat i societat.

1.2 Principis per una resposta de Convergència

Convergència ha d'incorporar al seu projecte polític la resposta a tots aquests reptes, la qual es fonamentarà en els següents principis:

- El reforçament, la promoció i la defensa de la pròpia identitat nacional com a millor garantia per fer front positivament a la globalització, mitjançant decidits mecanismes d'integració perquè els nouvinguts també la facin seva.
- La defensa d'una globalització humanament justa, que serveixi per equilibrar cada cop més les economies dels diferents països, i que serveixi per distribuir la riquesa entre les persones dins de cada país i no pas per acumular-la en unes poques.
- El suport al multilateralisme, a través de la creació de nous òrgans internacionals de resolució de conflictes, com a espai d'interrelació entre els països i de resolució dels seus conflictes.
- La defensa dels drets humans i la seva veritable projecció com a valors universals i no pas únicament de matriu occidental.
- La plena integració a la Unió Europea dels pobles com a espai polític, cultural, social i econòmic propi.
- La creació dels mecanismes de governabilitat global democràtica que permetin regular i controlar els nous fenòmens d'abast mundial.
- La visió de la immigració com un fenomen imparabile que pot esdevenir un factor positiu de desenvolupament del país, davant del qual s'hauran d'adoptar mesures d'integració adequades amb els mateixos drets i obligacions per a totes les persones.
- El sosteniment, l'ampliació i la millora de la societat del benestar des de l'actual estat del benestar.
- L'adaptació paulatina, però amb determinació, de l'actual model de desenvolupament a un model de desenvolupament sostenible que sigui més just i social, un model que, des de la modernització de la indústria, recolzi àmpliament l'economia i la societat del coneixement, i en la seguretat davant dels riscos socials, tot afrontant, en solidaritat amb els afectats pel canvi, els costos de la transició. El foment del model de petita i mitjana empresa propi de Catalunya i del treball autònom, com a factors clau per a la creació de riquesa i per a la redistribució de la renda.
- L'aposta per la millora del model d'inversió en investigació, innovació i desenvolupament.

- L'extensió i l'aprofundiment de la democràcia amb formes de participació directa i un major control dels ciutadans de les institucions.
- La defensa d'un objectiu de cohesió social a partir del reforçament d'un model social i econòmic que reconeix les diferents realitats del nostre teixit i persegueix el seu reforçament i la seva adaptació als nous reptes que la societat presenta.
- El suport a un marc nacional de relacions laborals, entès com a àmbit propi de diàleg social, que permeti definir polítiques encaminades a l'ocupació estable i de qualitat, adequades a les necessitats dels diferents col·lectius i territoris.
- L'aposta per una seguretat orientada a garantir l'exercici de la llibertat.
- L'assumpció del nou rol de les dones.
- La implicació de la societat civil en la construcció nacional de Catalunya amb propostes engrescadores i il·lusionants.
- La potenciació de la persona, motivant la seva creativitat i independència.
- El recolzament a la societat civil sense interferències.

Els nacionalismes democràtics de les nacions avui sense Estat, poden ser considerats el contrapès a una globalització cada vegada més intensa que afebleix l'Estat-nació tradicional. A través de la seva capacitat per crear identitat, les comunitats nacionals – amb o sense Estat propi- troben un espai i una funció concreta que es manifesta en la defensa dels drets individuals, a través de la reivindicació del dret de les col·lectivitats a mantenir i desenvolupar les seves cultures i identitats sense caure en l'exclusivisme, tot exigint el reconeixement i el respecte i oferint-lo alhora a aquells que són diferents. El dret a l'autodeterminació de les nacions és innegable; per tant, defensarem la ineficàcia jurídica de tota restricció legal que limiti l'exercici lliure d'aquest dret.

1.3 La situació política actual: amenaces i oportunitats

La situació política a Catalunya a mitjans de l'any 2004 es caracteritza per quatre fets singulars:

A Catalunya

L'existència d'un Govern de la Generalitat dominat per unes forces subordinades a partits polítics espanyols tot i la majoria nacionalista al Parlament de Catalunya.

Encara que l'alternança és un element positiu dels règims democràtics, en aquest cas s'ha produït provocant dues ruptures importants. En primer lloc, amb la pròpia història de Catalunya. Totes les experiències d'autogovern

viscudes al segle XX s'havien caracteritzat per tenir un president avalat per uns partits d'estricta obediència catalana.

Ens trobem, doncs, davant una situació inèdita. En aquests pocs mesos ja se n'ha vist la principal conseqüència: la subordinació de la política catalana als interessos dels socialistes espanyols i l'acatament submís del Govern de la Generalitat a les instruccions que arriben des de Madrid amb la corresponent manca de credibilitat. A aquesta se li suma el temor de tendir a una anacionalització del país. De fet, una de les característiques del socialisme ha estat sempre el fet d'anar diluint, sense que es notés, el fet nacional. La prova més fefaent la tenim al govern de la ciutat de Barcelona, que mai ha destacat per posar l'èmfasi en voler impulsar, des de la pròpia capital, el lideratge de la reconstrucció nacional, ans el contrari, sempre que ha pogut ha diluït el debat i les propostes nacionalistes que hagin pogut sortir. Aquesta dilució ens pot abocar a una progressiva espanyolització invisible.

Hi ha la sensació de dependència d'elements externs que condicionen negativament una bona governació del nostre país.

Cal abans de tot, fer referència explícita que les eleccions van ser guanyades per CiU. La suma de factors aliens i contraris a la nostra voluntat van fer possible un canvi de govern després de 23 anys de bon mandat.

El PSC-PSOE + ICV-IU aliats amb ERC, han demostrat com es poden descafeïnar els signes d'identitat de la nació catalana (llengua, catalanitat), deixant el país, en pocs mesos, aturat de bon govern, sense legislar i abdicant als desigs del govern espanyol.

La segona fractura s'ha produït entre els propis partits nacionalistes. S'ha malmès fortament la confiança entre formacions que comparteixen objectius bàsics i espai polític. Per aquest motiu, cal establir ponts de diàleg amb les forces polítiques d'obediència estrictament catalana i amb el mateix model bàsic de país que Convergència per plantejar grans acords en la definició del futur polític de Catalunya.

Cap de les dues ruptures no és beneficiosa per a l'elaboració de l'Estatut polític que Catalunya necessita per abordar amb més capacitat –és a dir, amb més sobirania- la pròxima etapa. Per això, Convergència aposta per una estratègia que permeti superar el distanciament entre partits nacionalistes. En aquest sentit, hem de prendre consciència que la relació que aquests últims anys hem mantingut concretament amb ERC no ha estat prou efectiva, i ha contribuït a l'esmentat distanciament. És per això que cal establir nous vincles de complicitat amb totes les forces nacionalistes que contribueixin a dotar novament Catalunya d'una veu política independent i majoritària, tant en el context espanyol com en l'europeu. Aquesta veu independent ha de servir, també, per contrarestar la subordinació del PSC al PSOE en l'exercici de governar el país.

En aquest marc, Convergència es compromet a la consecució irrenunciable d'un nou Estatut nacional per a Catalunya no diluint ni en l'aspecte nacional ni en el social. En aquest sentit, CiU està disposada a exercir com a clau de volta del futur polític del nostre país.

Als Països Catalans

Retrocés electoral i el fals debat sobre la denominació de la llengua.

Al conjunt dels territoris que formem els Països Catalans cal destacar el revés important que han tingut les diferents forces nacionalistes que ens són afins. A part de Catalunya, a les Illes no s'ha pogut revalidar el Pacte de Progrés i el Partit Socialista de Mallorca (PSM) ha patit un cert retrocés electoral. Al País Valencià, el Bloc Nacionalista no ha assolit l'objectiu d'entrar a les Corts Valencianes que suposava aconseguir el 5% dels vots. En tots dos casos, l'estratègia d'ERC fora del Principat ha perjudicat seriosament les formacions nacionalistes autòctones i ha dividit irresponsablement el seu vot, tot reduint les possibilitats d'èxit dels projectes nacionalistes i de progrés.

La victòria del PP a les Illes, a més, dificulta projectes importants de col·laboració amb Catalunya, tals com la creació de la Televisió Pública Balear, les emissions de TV3 i l'Institut Ramon Llull.

D'altra banda, des del mateix PP s'ha iniciat amb més força que mai el fals debat sobre la denominació de la llengua catalana a les Illes i al País Valencià, comptant sovint amb una molt feble oposició –a voltes complicitat- per part del PSOE en aquest tema. Cal destacar la fermesa, en canvi, amb que la comunitat educativa, universitària i científica ha actuat i continua actuant sempre respecte de la llengua defensant-ne la unitat.

A la Catalunya Nord, l'Estat Francès continua essent bel·ligerant amb el català i amb l'especificitat nordcatalana i en segueix negant el reconeixement i suports més bàsics. Malgrat no s'ha assolit l'objectiu d'unir els dos principals partits catalanistes, el Partit per Catalunya i Unitat Catalana, cal destacar la creació del Bloc Català que ha permès arrossegar la major part de la militància i del dinamisme d'ambdós partits.

Tant els resultats electorals com el debat sobre la llengua són temes importants que ens afecten directament com a país i com a partit nacionalista. Cal fer tots els esforços possibles d'ajuda i de col·laboració entre els que formem i creiem en els Països Catalans. Més enllà dels fets més circumstancials, però, cal tenir present com en l'àmbit territorial dels Països Catalans no és solament la història, la llengua i la cultura les que ens uneixen. Compartim una mateixa situació geopolítica, uns interessos econòmics, socials, mediambientals, infraestructurals i turístics semblants, i molts d'altres. I és en l'actual procés de construcció europea que hem de ser capaços de col·laborar estretament en tots aquests àmbits, unint esforços, per tenir una veu forta a Europa.

A l'Estat espanyol

El retorn del PSOE al govern de l'Estat

La victòria socialista a les eleccions generals del març del 2004 fou una victòria cristal·litzada en les 48 hores prèvies a la jornada electoral en mobilitzar-se inesperadament la gent cansada de les actituds del PP a causa de l'atemptat de l'11-M. Uns mesos després d'obtenir la majoria absoluta, el PP va fer un gir radical cap a posicions més pròximes a la ultradreta, emboscada dins del partit, que al centre-dreta que preconitzava. El suport a la invasió de l'Iraq pels Estats Units, malgrat el seu dramatisme, fou, tan sols, l'anècdota perquè el govern espanyol només hi va tenir un rol testimonial. És, però, una anècdota que lliga amb l'estratègia seguida pel PP a favor de la crispació com a forma de relació política, de la imposició d'unes tesis que arraconaven les llibertats, de la pràctica de la intolerància envers els discrepants i del combat actiu contra la plurinacionalitat i la diversitat. El cas Prestige, intentant confondre la societat, i la Llei de qualitat de l'ensenyament en són clars exemples. La política del PP ens allunyava d'una convivència democràtica real i era hostil a Catalunya. El seu intent de manipular l'opinió pública després de l'11-M fou l'esperó perquè la gent hi reaccionés en contra de l'única opció possible a l'Estat: votant el partit socialista.

En realitat, el mèrit principal del PSOE fou convèncer l'electorat que el PSOE era l'antítesi del PP, tot i que l'havia secundat en qüestions políticament rellevants com el pacte antiterrorista, el pacte per la justícia, el desenvolupament d'un model d'Estat centralista i centralitzant, la llei d'estrangeria o l'oposició al Pla Ibarretxe. CiU no va ser capaç de fer el mateix. La imatge cristal·litzada d'haver facilitat la investidura de J.M. Aznar en dues ocasions i la tossudesca responsable de buscar el diàleg i el consens en comptes de la confrontació i insubmissió sistemàtica, van restar a CiU la confiança d'una part de l'electorat.

Després de les eleccions, la presència del PSOE al govern espanyol ha obert l'expectativa de desfer el camí de l'autoritarisme que havia emprès el PP. Està per veure si aquesta presència tindrà, també, utilitat per a Catalunya a l'hora de resoldre les necessitats singulars de la seva gent, com són un adequat i just finançament, les inversions de tot ordre que necessitem i la limitació de l'espoli fiscal que patim, i a l'hora d'avançar cap a la sobirania plena i el progrés social; els primers indicis (cas del català), ho fan dubtar. En realitat l'experiència històrica ens mostra que, tant el PSOE com el PP, fins i tot quan han necessitat el suport de CiU, han procurat limitar al màxim les expectatives catalanes. En qualsevol cas, només un partit nacionalista com Convergència pot influir en aquest sentit i propiciar acords amb d'altres forces polítiques que tinguin Catalunya com a prioritat, perquè la renúncia del PSC a contravenir o a incomodar el PSOE és més que evident.

En aquest mateix sentit, Convergència reitera que el seu projecte polític està al servei dels interessos nacionals de Catalunya. La seva ambició no és accedir al govern de l'Estat. Aquesta possibilitat només es pot contemplar responsablement si realment significa un salt substantiu en l'aspecte nacional i en les polítiques destinades a les persones. Aquesta mateixa filosofia s'ha d'aplicar a qualsevol acord de col·laboració amb un partit d'abast estatal. Això fa inviable –mentre no canviïn profundament els partits d'àmbit estatal– l'establiment d'acords estables quan disposin de majoria absoluta.

En qualsevol cas l'aspiració a la sobirania s'ha d'entendre com un acte d'afirmació de Catalunya i no pas de confrontació amb els altres pobles de l'actual estat espanyol, amb els quals es vol tenir, sempre, una relació de respecte i cordialitat.

Per avançar i tornar a connectar amb una majoria social i nacional del nostre país, ens cal una necessària autocrítica per no haver separat, nítidament, la positiva negociació d'acords polítics puntuals, de la negativa imatge de col·laboració continuada amb un partit -el PP- que, amb majoria absoluta, ha marcat una etapa nefasta per a l'autogovern català. Reconèixer l'error propi és el primer pas per recuperar la confiança de l'electorat.

Igualment, cal continuar treballant les complicitats amb els principals partits nacionalistes d'Euskadi i de Galícia per fer un front comú per aconseguir el marc polític i el reconeixement que les nostres nacions es mereixen i encara no tenim.- També s'han de reforçar les línies d'apropament als partits nacionalistes de les altres terres de parla catalana.

A Europa

L'ampliació de la Unió Europea a 25 membres i el renovat compromís d'avançar cap a la seva unitat política dotant-se d'una Constitució.

Sota l'impuls de l'espai econòmic i comercial, i malgrat que no hi ha un camí traçat prou clar ni voluntats polítiques prou decidides, la Unió Europea avança progressivament. Això significa, en primer lloc, que la política de relació amb la major part d'Europa ja no pot considerar-se un terreny de la política internacional. És un camp de joc més pròxim, més propi. És, en definitiva, política interna, de manera que Catalunya hi té dret a intervenir directament. Només pot negar aquest dret qui no creu en la Unió Europea com una realitat política integradora no només d'Estats sinó de pobles i nacionalitats que la formen.

El PP no creu en una Unió Europea políticament forta i, encara menys, en la Europa dels pobles. Per això, va intentar dividir-la i va apostar perquè la Constitució retallés el reconeixement de la diversitat nacional i regional, barrant el pas a una participació més directa de Catalunya a les institucions europees. Des de Convergència això no és motiu de resignació. Pel fet de sentir-nos plenament ciutadans europeus, els catalans continuem aspirant i lluitant, pel

reconeixement dels nostres drets col·lectius en el marc de la futura Constitució Europea. No hi renunciem en absolut, ans al contrari, volem que la Nació Catalana esdevingui una entitat pròpia, específica i diferenciada en la futura Unió política europea.

El projecte de Constitució Europea deixa palesa la manca dels drets dels pobles o regions polítiques, limitant-ne qualsevol paper protagonista. Aquest fet limita molt les possibilitats de donar suport a un text que no ens ajuda gaire a buscar el nostre lliure espai a Europa, malgrat que aquesta tingui elements més positius en l'aspecte democràtic.

En qualsevol cas, tots els processos viscuts aquests últims temps, sobretot pel fet de la integració a la Unió Europea d'Estats amb menys dimensió política, cultural, social i econòmica que Catalunya, ens han fet adonar que Catalunya ha de tenir un espai polític propi a la nova Unió Europea recentment ampliada; en conseqüència, el nostre espai polític ja no queda reduït a l'estat espanyol. S'ha de propiciar el canvi de mentalitat del país a tots els àmbits, des del polític i administratiu al social i econòmic, perquè s'assumeixi plenament aquesta nova realitat i s'actui en conseqüència.

2. Què es el nacionalisme avui?

2.1. La nostra identitat nacional

No hi ha comunitats nacionals sense identitat. Per això, totes les comunitats nacionals fan els esforços necessaris per preservar la seva identitat. Ha passat sempre i també passa ara, probablement d'una manera més intensa i més crítica perquè estem vivint processos de globalització i creació de nous marcs macrorregionals que poden afeblir la diversitat i afavorir la uniformització. En realitat, la consolidació de les identitats nacionals en un marc de diversitat i de cooperació és el millor aliat d'una globalització que promogui equitat, desenvolupament i llibertat.

En qualsevol cas, Convergència considera prioritari que la societat catalana defensi la seva identitat nacional, tant en l'acció política com en l'acció cívica, cultural, educativa, esportiva, social i econòmica.

La catalanitat de CDC també és sentiment i emoció. És l'estimació del propi país i de la seva gent. Sense aquests components no tindria sentit, però també és una manera d'entendre el país i de definir-lo com a nació.

Convergència concep la identitat com aquell conjunt d'elements i de valors que cohesionen una comunitat i li donen sentit de pertinença, perspectiva històrica i projecció de futur. No totes les nacions fonamenten la seva identitat en uns mateixos factors. Per això, és important valorar quins són els que configuren la identitat catalana per tal d'estimular-los activament. En aquest sentit, entenem que la identitat nacional de Catalunya es basa, com a trets més rellevants, en:

- la història, la cultura, la llengua i el dret
- la vertebració i la identificació amb un territori i un paisatge
- les institucions polítiques i el model de societat civil.
- l'associacionisme
- un model educatiu propi català
- el valor social de la família
- el progrés social
- els valors democràtics del respecte, el diàleg, el pacte, el rebuig de l'autoritarisme i la llibertat
- el pacifisme
- el respecte per la diversitat
- el sentit profund de la modernitat, que sap relligar amb la tradició
- la capacitat integradora
- la valoració positiva del treball, de l'autoexigència i de l'esperit emprenedor
- la solidaritat
- l'europèisme
- el nacionalisme cosmopolita

Tota identitat està en construcció i en evolució permanents. La identitat de Catalunya com a nació se sustenta en aquests elements i, des de l'acció política, s'han d'emprendre les iniciatives necessàries per reforçar-los, també de manera permanent. Ara bé, tots aquests elements queden supeditats a un factor principal: la voluntat de ser una nació sobirana i respectada amb aquestes característiques.

Malgrat que Catalunya pot justificar històricament la seva realitat nacional, la identitat no és una projecció enrera sinó endavant, que arrela en el passat i, per això, el gran argument per sostenir les nostres reivindicacions és que els catalans volem continuar essent una nació, per la qual des de CDC lluitarem per a la seva plena sobirania.

En aquest sentit, cal una aposta per garantir la transmissió de valors polítics i identitaris als sectors joves de la societat. El sector de la societat més jove juga un paper molt important en tant que futur immediat. És per aquest motiu que es fa necessari fer un esforç per transmetre als joves la revalorització positiva de la política acompanyada de la transmissió de valors identitaris. Com a nació que som, és indispensable que les noves generacions creguin en la pròpia identitat com a tret diferencial i ineludible. La consciència nacional durà aquests sectors a adquirir més protagonisme en la societat civil i, per extensió, en la política.

2.2 Bon govern i nacionalisme

Convergència, com a opció política de profundes conviccions democràtiques, que té com a objectiu principal la defensa de la nació catalana, té una visió del bon govern que respon a la idea que la llibertat s'ha d'entendre com la no

dominació, ni d'uns pobles sobre uns altres, ni d'uns individus o grups sobre la resta o sobre determinats sectors socials.

És en aquest sentit que, des de la perspectiva de Convergència, la governança de Catalunya es fonamenta en dos pilars. D'una banda en el sistema d'autogovern (que permeti al poble de Catalunya decidir com vol assolir la plena sobirania) i, per tant, en la relació de no dominació que cal establir amb l'Estat. I, de l'altra, en la manera en què s'articula internament la societat catalana i la seva administració pública, basada en la col·laboració, seguint els mateixos principis de no dominació.

La restauració de les institucions democràtiques d'autogovern –tant a escala nacional com municipal- va propiciar que la tasca de reconstrucció nacional es concentrés en l'acció política a través de les institucions públiques i dels partits, produïnt-se un abandonament de la societat civil. La realitat actual, d'un món més dinàmic i complex, reclama que aquesta responsabilitat sigui compartida per tota la societat. Per tant, és necessari que la societat civil també s'impliqui activament en la configuració del bon govern de Catalunya, a través dels seus propis òrgans.

Convergència vol seguir construint una governança que doni resposta satisfactòria als reptes actuals de la societat catalana. En aquest sentit, les qüestions principals són:

Una ciutadania que cregui en els drets humans

Catalunya, que participa dels valors nascuts a Europa de la cultura occidental, sosté i ha de sostenir els següents principis: el seu ésser en la democràcia; en el respecte al principi de legalitat i la prohibició de l'arbitrarietat; en la ciutadania entesa com un sistema de drets i de deures indestruïbles; en la preservació de la identitat des del respecte a d'altres formes culturals; en la no-discriminació i el civisme; en el respecte per la llibertat d'expressió; en el respecte per totes les creences i la seva igualtat en drets civils en el marc d'un estat aconfessional; en la voluntat de cohesió social, en la garantia de la igualtat d'oportunitats i en la defensa de l'autodeterminació com a dret fonamental dels pobles. En definitiva, en el respecte pels drets individuals i col·lectius. Encara que la defensa i propagació dels drets humans té un abast general, es pot prioritzar – per representar problemes més vius als temps actuals- en la igualtat de les persones, especialment les dones, sense cap mena de discriminació i en la lluita contra tota exclusió social, amb especial atenció a les persones disminuïdes.

Un govern que reti comptes

Partint del principi que el govern actua per delegació dels ciutadans, és essencial que la transparència, la informació activa i el deure permanent de comunicar i explicar, clarament, les accions de govern al conjunt del país i, alhora, recollir les demandes provinents de la societat, siguin trets definitoris del govern, a qualsevol escala territorial que es consideri. En l'esperit de retiment

de comptes i tot allò que aquest comporta, es troben els principis de l'ètica política i les bases de l'autèntic lideratge transformador. També s'hi troba la revalorització de la política com un exercici noble i digne de reconeixement social i la seva obertura al màxim nombre de persones.

Una societat que participi de la vida pública

Hi ha un progressiu allunyament entre política i societat, perquè els sistemes tradicionals de participació democràtica generen cada vegada menys adhesions i més abstencionisme, especialment en la gent jove. A més, cal tenir present que determinades actuacions de la classe política han estat lluny de la realitat de la societat que diuen representar: la recerca de l'impacte mediàtic ha substituït, massa sovint, el contacte amb la gent. Cal sumar-hi l'augment de l'individualisme, que pot portar a adoptar actituds simplement d'exigència i de queixa o a establir compromisos socials només de caràcter temporal. En aquest context, cal emprendre accions que donin cohesió i estructuració a la societat. D'una banda, el reforçament d'una societat civil plenament autònoma, amb criteri propi i escoltada pels governs. De l'altra, l'impuls d'iniciatives agosarades que obrin el procés deliberatiu a la societat. Correspon als polítics prendre les decisions en funció dels càrrecs que ocupen, però s'ha de buscar el diàleg, l'intercanvi i la construcció de consens amb tots els sectors socials fins al moment previ a la presa de la decisió. Amb aquesta finalitat, s'ha de promoure mecanismes que facilitin una major democratització de la política. Apostem per un nou sistema electoral que faciliti la participació política, que apropi la política als ciutadans, que permeti una representació al Parlament de totes les comarques de Catalunya i que doni la possibilitat als parlamentaris de rendir comptes de la seva actuació. Proposem un sistema electoral proporcional personalitzat de doble vot (un vot per elegir un representant de la comarca i un altre vot per elegir una llista d'un partit). En definitiva, un sistema que permeti una major qualitat de la representació política i un major aprofundiment democràtic, i que garanteixi la representació territorial.

Un espai relacional autònom

La societat catalana serà lliure per construir el seu propi bon govern en la mesura que els actors siguin lliures. De res no ens serveix disposar d'eines per decidir sobre el nostre futur si les organitzacions que han d'intervenir en aquests processos són dependents de tercers. Per aquest motiu, és necessari que les organitzacions socials catalanes tinguin plena capacitat de decisió, és a dir, que la tinguin els partits polítics, els sindicats, les organitzacions empresarials, els col·legis professionals, el sistema d'associacions esportives federades, les organitzacions ecologistes, les entitats cíviques i culturals pròpies i que la seva integració amb altres entitats afins sigui amb règim d'igualtat i no de dependència.

Una administració al servei de la societat

La satisfacció de les necessitats ciutadanes és allò que dóna sentit a l'existència de l'administració pública, la qual cosa representa un doble compromís, d'una banda amb cadascun dels ciutadans i ciutadanes i de l'altra

amb la societat considerada en el seu conjunt. No es tracta de conformar una administració amb mentalitat de prestació de serveis sinó amb mentalitat de servei al ciutadà. Per això ha de gestionar la interacció entre govern i societat assegurant la protecció de l'interès públic, del bé comú. Per tant, cal fomentar una administració pública orientada a les necessitats del ciutadà, amb visió estratègica, amb transparència, amb capacitat de gestió relacional, amb el compromís de primar l'ètica i el servei a les persones i que, evitant la multiplicació d'administracions, busca permanentment l'eficàcia i la qualitat, la fàcil comunicació entre l'administració i l'administrat, i la millora del benestar de les persones.

Més participació democràtica

Quan al llarg de tot aquest capítol hem parlat d'una major participació democràtica no volíem fer volar coloms, volíem referir-nos a una sèrie de mesures concretes: si hom ha definit la Democràcia com "Una sèrie de regles formals que permeten l'accés del Poble a la presa de decisions", nosaltres volem aprofundir en la democràcia.

Això implicarà necessàriament una sèrie de mesures entre les quals destacarem les següents:

- Transparència en la presa de decisions dels poders públics. Això vol dir, tant una política informativa abocada a "retre comptes", considerant el programa amb què ens hem presentat davant dels electors com una mena de contracte que ens hem compromès a complir en els seus justos terminis; així com una actitud activa d'avaluació de les polítiques públiques tant per part dels afectats (veïns, entitats de cada sector, empreses etc.) com dels agents socials experts en cada tema (Universitat, científics, col·legis professionals). Parlem aquí d'una avaluació reglada per llei, que per una banda no impedeixi als representants del poble prendre plenament les decisions, però que comporti també el coneixement puntual d'aquestes decisions als qui en són afectats.

- Elements de co-decisió, o democràcia directa. Encara que la gestió de la sobirania popular ha de correspondre a aquells i aquelles que han estat triats per sufragi universal, no hi ha res de dolent en introduir elements de participació directa en les decisions polítiques. Així els ciutadans i ciutadanes haurien de poder indicar on volen que vagin destinats una part dels seus impostos i haurien de poder dir-ho en el mateix moment de pagar-los, ja sigui l'IRPF, l'IVA o l'IBI. Aquest només és un exemple de co-decisió que generaria la complicitat dels ciutadans i els faria més comprensius de les dificultats de decidir sobre la cosa pública.

- Finalment, i no en darrer lloc, la reforma de la llei electoral en el sentit de major transparència i participació; a aquestes alçades és obvi que el sistema de llistes tancades i bloquejades és el pitjor possible per fer coneixedors als electors de la gent que tria; quin elector coneix mínimament el tercer o quart de la llista que vota, a part, potser, de les eleccions locals? Això és quelcom a

millorar, les llistes haurien de ser, com a mínim, desbloquejades, per tal que la gent pogués ordenar i esborrar lliurement els noms que se li proposen. Això sens perjudici de mitjans encara més oberts en les eleccions locals: sistema parcialment majoritari que permeti l'elecció d'un regidor per barri i llistes obertes que permetin als electors triar i remenar en aquells comicis en que millor coneixen als candidats.

Uns agents socials (empreses i sindicats) socialment actius i responsables

Les empreses i els sindicats, en la seva enorme diversitat, són organitzacions cabdals per a una societat que funcioni correctament. Per això, les empreses no són només negocis sinó actors socials bàsics i factors de creació de riquesa i de llocs de treball. Les empreses que Catalunya necessita són empreses que, a més, es preocupin pel país i s'hi impliquin a fons, que vulguin contribuir tant a la seva riquesa ètica com al seu bon govern. Empreses que assumeixin, també, els principis de vinculació a la comunitat i d'actuació ètica i responsable, tant internament com externa. Cal potenciar la petita i mitjana empresa, i també incidir en la creació i potenciació d'empreses multinacionals que projectin la nostra manera de ser arreu del món. Cal cercar fórmules eficaces per evitar el fenomen de la deslocalització i el progressiu tancament d'empreses.

De la mateixa manera, necessitem organitzacions sindicals que superin els rols estrictament reivindicatius per modernitzar-se i que assumeixin una major participació i corresponsabilització econòmica i social i sobretot fortament compromeses amb la reconstrucció nacional del país. En aquest sentit, valorem positivament que alguns sindicats hagin situat aquesta qüestió a la seva agenda de manera inequívoca.

Uns mitjans de comunicació veraços, independents i amb vocació de servei

En la societat de la informació, els mitjans de comunicació tenen una capacitat d'influència d'abast més general i efecte més ràpid. Per això, són uns actors importants en la configuració de l'opinió pública d'un país. Necessitem uns mitjans de comunicació públics i privats que vulguin servir, des de la independència i la professionalitat, la comunitat nacional catalana i que, en conseqüència, participin dels seus valors. En una societat que vol governs i empreses més transparents, és necessari que els mitjans de comunicació també ho siguin. Uns mitjans de comunicació que donin veu a la major quantitat possible de maneres de pensar, que respectin el pluralisme polític i que en la seva activitat diferenciïn informació d'opinió.

2.3 Cultura i Països Catalans.

Els Països Catalans, l'àrea geogràfica que va de Fraga a Maó i de Salses a Guardamar, Andorra i l'Alguer, conforma un àmbit cultural i lingüístic amb diverses expressions polítiques i institucionals d'acord amb la dinàmica de desenvolupament del seu autogovern. I és que no podem negar que dins aquesta comunitat cultural i lingüística existeixen matisos territorials. La història

i les estructures socio-econòmiques ens han marcat amb caràcter distint. Per tant, avui, l'espai que identifiquem per Països Catalans reflecteix una pluralitat a la vegada que afirmen i refermen una realitat cultural i una realitat històrica, dins la qual també serà objecte d'especial protecció l'aranès, el patrimoni lingüístic de la Val d'Aran. En el marc de l'Estat espanyol, però, l'estat de les autonomies ha conduït a la fragmentació, també, d'aquesta realitat cultural i social, fins al punt que aquesta, a voltes, no és sentida ni viscuda de la mateixa manera en els diferents territoris que constitueixen els Països Catalans. I és que, l'estratègia desenvolupada des del govern espanyol durant tots aquests anys de democràcia, no ha permès l'articulació de complicitats culturals i lingüístiques ni a les Illes ni al País Valencià. Actualment la presència en aquests territoris i a la Catalunya Nord de governs que defensen una política de caràcter estrictament regionalista, així com l'actuació de governs de forces espanyolistes, destrueix el desenvolupament d'unes relacions culturals, socials i econòmiques estretes entre aquests territoris. Malgrat això, no es poden negar els lligams culturals i lingüístics, fruit d'una història que al llarg de segles ha aparellat el destí dels territoris dels Països Catalans.

Les relacions econòmiques entre aquests territoris continuen essent ben presents. Les similituds econòmiques produïdes per la ubicació geoestratègica expliquen, per exemple, que tres dels cinc primers ports espanyols s'ubiquin dins aquest marc territorial, o bé que la indústria turística sigui un dels màxims actius que tenim en comú. I malgrat això, els successius governs espanyols no han treballat en favor de crear sinergies econòmiques, sinó que l'han obstaculitzat, com és el cas de les línies ferroviàries d'alta velocitat. Cal doncs, que des de Catalunya treballem per fer més estretes aquestes relacions i crear sinergies que beneficiïn el creixement econòmic sostenible comú, establint aliances estratègiques per reclamar les inversions necessàries que les facilitin.

Des de Convergència hem treballat, i hem de continuar treballant per eliminar traves i prohibicions. Per consolidar vincles culturals, econòmics, polítics, socials i institucionals de l'àrea de llengua i cultura catalanes. Tot això amb ell convenciment del reforçament d'una identitat comuna per tal d'enfortir una zona d'interessos compartits. Ho hem de fer tot potenciant les relacions polítiques i institucionals amb els partits homòlegs i institucions de caràcter nacionalista i d'aquells d'obediència catalana, d'aquest territori, i amb Andorra com a estat independent, bo i potenciant alhora un debat obert entre l'opinió pública, tant en temes d'abast cultural com de promoció econòmica. I és que aquest triangle de la Mediterrània és el punt de partida de lligams culturals i antropològics amb d'altres pobles banyats també de mediterraneïtat, la qual ha de ser la base d'una economia sostenible en el nostre entorn geogràfic. Sostenibilitat econòmica i cultural que ens han de permetre, a Europa i al món, potenciar aquest marc propi del qual Catalunya n'ha de continuar essent el motor. Exportar el model, en definitiva.

Però pel futur d'aquesta comunitat cultural i lingüística catalana, cal potenciar allò que ens uneix, llengua, cultura, història i economia. Cal potenciar sens falta l'ús social del català. Fer constar, per tant, que la defensa de la nostra llengua no és una qüestió que només afecti el món de la cultura i de les arts. També cal que s'impliqui el món empresarial, l'economia productiva, en definitiva tot el teixit social de Catalunya. Llengua i cultura tenen, doncs, dimensió privada i alhora un caràcter públic: l'estat i el mercat, i la dialèctica entre aquests dos pols, entre les dimensions política i econòmica de la cultura que giren entorn de les tensions entre l'esfera pública i la privada dels ciutadans, constitueixen una de les claus interpretatives de la història i del futur de la llengua. I aquí, quan una llengua ha de maldar per sobreviure, la lògica del mercat hi aconsegueix un paper preponderant. La supervivència de la llengua, doncs, no ens depèn només de la fidelitat i de la lleialtat lingüística dels catalanoparlants, que també i sobretot, sinó de les inversions de capital en infraestructures culturals i en inversió en mitjans de comunicació de qualitat, orientades a abastar grans mercats consumidors, i de les lleis i normes establertes per les diferents estructures polítiques en les quals estan inclosos els Països Catalans.

Lamentablement, l'organització autonòmica actual no només ha afavorit la fragmentació de l'àmbit cultural català, sinó que ha impossibilitat també la consolidació d'uns mitjans de comunicació cultural comuns. I és que, el principi d'unitat de mercat fa que les forces econòmiques i els agents socials que operen en el marc de l'Estat espanyol, potenciïn molt més la cultura d'expressió castellana que la catalana. Per això cal continuar maldant per la sobirania lingüística i cultural, per cohesionar la societat al voltant de la seva llengua i cultura, amb tantes accions públiques i promocionals com calgui, per la defensa i la recomposició de l'Institut Ramon Llull, plataforma de projecció exterior i de consolidació de mercats externs.

I per facilitar aquest desenvolupament comú de la cultura i la llengua, i alhora defensar i enfortir aquesta zona d'interessos compartits en el camp de l'economia, la política i la societat, també hem de procurar que les relacions institucionals puguin ser objecte d'àmbits d'acció comuna. Actualment existeixen obstacles jurídics que impedeixen la creació d'aquests lligams. Convergència Democràtica de Catalunya treballarà per remoure aquests obstacles i que els diferents territoris dels Països Catalans puguin constituir els organismes comuns que creguin convenients.

Però per aconseguir això, mentre les obres dels nostres escriptors, artistes, investigadors i creadors hagin de mantenir-se supeditades als designis de l'estat, ara més que mai, ens cal defensar, davant la seva hegemonia, el reconeixement de la plena igualtat de les llengües oficials, especialment del català en l'administració de l'estat amb igual validesa jurídica i administrativa que el castellà, perquè no podem permetre la incongruència d'exigir el reconeixement del català a Europa i obviar-lo a l'Estat espanyol. El primer que hem d'aconseguir és que la Constitució espanyola reconegui el català com a llengua oficial a l'Estat, amb les mateixes obligacions de coneixement i drets

que el castellà. No podem demanar que el català sigui oficial a Europa si no ho és a l'Estat espanyol.

Per tant, a banda de demanar el reconeixement polític i institucional del català com a llengua oficial a la Unió Europea, s'ha d'aconseguir el seu ús normal en qualsevol àmbit de la societat catalana: administració, justícia, així com en el camp de les tecnologies de la informació i en el de la comunicació, tant pel que fa a la titularitat pública com en el de la privada.

Els Països Catalans, o l'Euroregió de l'Arc Mediterrani nord-occidental, constitueixen un potencial estratègic que ens ha de permetre intervenir directament en el marc econòmic, jurídic i polític europeu.

A la Catalunya Nord, bressol de la nació catalana, cal destacar l'esforç que realitzen determinades capes de la societat civil nordcatalana, que ha permès la represa de l'ús social del català i del sentiment de catalanitat. Des de Convergència caldrà seguir donant tot el suport possible a aquestes iniciatives socials que permetin garantir i enfortir la viabilitat futura de la catalanitat de la Catalunya Nord.

Políticament, CDC ha de definir els seus suports apostant clarament per aquells projectes polítics catalanistes i de progrés ideològicament més afins a CDC, amb més implantació territorial i més dinamisme, oferint-los plena col·laboració i suport tot replantejant-se, si cal, l'estratègia seguida fins al moment.

Una llengua, i la cultura en què es materialitza, són el primer patrimoni de qualsevol societat, és per això que quan una societat com la catalana gaudeix d'uns models culturals que han sabut fer-se referents, vol dir que té consolidada una certa societat de benestar. I en aquest aspecte des de Convergència tenim l'orgull d'haver-ho consolidat després d'anys llargs de govern nacional, però també local. Hem ajudat igualment a consolidar un gruix associatiu propi de la societat catalana, que ha mantingut elements de cultura popular i tradicional i ha sabut crear mercats entorn dels nous formats d'espectacles d'arrel tradicional, i ha defensat, per identificació, elements de reivindicació nacional, com les seleccions catalanes o el retorn dels papers expoliats a Catalunya i retinguts, actualment, a Salamanca.

Ara ens cal, també, maldar per consolidar estructures per mantenir viu, i perquè entri en l'àmbit del discurs públic, el nostre pensament com a formació política, el nostre model de societat i el nostre model de país. Necessitem guanyar complicitats amb sectors professionals del món editorial, del món del periodisme, del món de l'art, de les universitats i del conjunt de la societat civil.

2.4 Societat acollidora: família i cohesió social

La base de qualsevol política social ha de ser la de mantenir un país cohesionat i socialment just. L'acolliment dels membres d'una comunitat és la

base del reforçament de la identitat i la seva cohesió social. La societat acollidora ho és des d'una doble vessant, diferenciada però alhora complementària.

Societat acollidora per als que hi som, per als que hi estem vivint i societat acollidora per als que vénen, de fora, a viure-hi. Per acollir les persones que hi som, tenim la família: una institució que ens permet desenvolupar un bon gruix de les noves polítiques socials. Per acollir les persones que arriben de fora, a més de comptar amb la família com element clau d'integració i cohesió social, cal portar a terme polítiques concretes d'inserció i acollida, d'integració a la comunitat. L'ensenyament i el coneixement de la nostra llengua i costums ha de ser una prioritat d'aquesta tasca integradora d'atorgament dels drets - que compartim- i d'exigència d'obligacions i deures com a nous membres de la comunitat catalana.

La família

La família constitueix la cèl·lula social principal sobre la qual hem d'adreçar les polítiques de benestar en aquests propers anys. La família representa un espai de valors fonamentals de la societat, un espai de cohesió, de creixement, de formació i de protecció. La família, com altres formes de vida compartida voluntàriament i de forma estable, és una unitat de convivència que conforma el teixit base de la cohesió social del nostre país.

La família és i ha de ser una comunitat de voluntats compartides i, per tant, des dels poders públics s'ha de respectar la llibertat de la seva configuració interna en un marc de respecte dels drets individuals i de ple i conscient consentiment dels seus integrants.

La progressiva democratització de la família ha de promoure el principi d'igualtat de gènere, el respecte mutu, l'autonomia, la presa de decisions des de la comunicació i en absència de qualsevol tipus de violència. L'autoritat de les mares i els pares sobre els fills i les filles haurà de ser més negociada i dialogada, les obligacions dels fills i les filles amb els pares i les mares més exercides i exigides, els vincles de maternitat i paternitat reforçats davant les noves realitats familiars (famílies monoparentals, famílies amb fills d'anteriors parelles,...). La responsabilitat en l'atenció als fills i filles més compartides entre dones i homes. La conciliació entre la vida personal, laboral i familiar i la lluita contra la violència domèstica o de gènere, és una prioritat política per assolir unes millors relacions familiars.

És necessari promoure models relacionals basats en el respecte als drets, en les responsabilitats individuals i en el respecte a les diferències.

Cal fer una menció especial al greu problema de la violència domèstica. No es tracta, però, d'un problema aliè a les noves relacions familiars, ni als nous rols que prenen cadascun dels membres de la família. I per tant, independentment de les mesures que cal impulsar educatives i de sensibilització, cal aprofundir

especialment en mesures legals i judicials contra aquest tipus d'agressions que incideixin, no solament en les mesures repressives, sinó especialment en les de tipus preventiu amb l'objectiu d'eradicar qualsevol tipus de violència familiar present i futura.

A partir d'un debat i un diàleg obert i sincer, l'assumpció d'aquests nous reptes de la família, necessitarà polítiques públiques i mesures de suport a la família, que reforcin i millorin la societat del benestar: ajuts per fills, escoles bressol, mesures contra la violència familiar, ajuts a l'habitatge, uns bons programes per a la salut, recolzament i atenció personalitzada per a les dependències de tot tipus i d'altres.

La incorporació de la dona al món laboral fora de la llar, amb l'aportació de la seva formació a l'empresa i a la societat en general, estableix un nou marc de relació entre la família i la societat. En aquest nou marc es fa necessari establir un conjunt de mesures que facin possible que les parelles, sense perdre la seva autonomia personal, puguin tenir el nombre de fills que desitgin. En aquest sentit, la implicació de l'home en tots els àmbits de la família, una racionalització dels horaris, els permisos de maternitat i paternitat, els ajuts directes i indirectes a les famílies, la flexibilitat laboral de part de les empreses, les llars d'infants i els serveis a les famílies, són elements clau per aconseguir-ho. Les mesures esmentades no han de correspondre únicament a les administracions públiques, són una exigència que la societat en el seu conjunt no pot defugir.

Tot i l'esforç per part de les institucions públiques i polítiques, és necessari continuar incidint en la importància de la corresponsabilitat dels membres de la família per fer efectiva la conciliació de la vida acadèmica – per exemple, la formació continuada al llarg de la vida- , laboral i familiar, sense inhibicions injustes, ni renúncies, atès que el repartiment desequilibrat de responsabilitats familiars– major dedicació de la dona a les tasques de la llar i a la cura d'infants o terceres persones – és massa sovint, encara avui, una realitat. La lluita per la igualtat home –dona, tot i haver experimentat un considerable avenç, encara té un llarg camí per recórrer.

Caldrà, doncs, impulsar un ampli debat per repensar com hem d'organitzar la nostra societat i quines actituds hem de modificar per descarregar la família de tensions que es podrien evitar. En aquest sentit, convé replantejar-se tot allò que fa referència als horaris en general en molts sectors i situacions concretes a la nostra societat. Una millor regulació dels horaris pot fer més possible el camí cap a una veritable conciliació de la vida personal, familiar i laboral que faci possible que tots els integrants d'una família, sense excepció, puguin desenvolupar-se plena i lliurement en tots els àmbits de la seva vida. És un debat que ens afecta i ens beneficia a tots, però que sobretot interessa a la dona, que és qui assumeix injustament la major pressió i la major càrrega en aquest sentit.

La principal riquesa de les nacions, també la nostra, és la seva gent. Per mantenir la nostra societat del benestar cal promoure iniciatives que fomentin l'augment de la taxa de natalitat i que donin suport a les famílies nombroses, per tal d'assegurar un creixement demogràfic, així com facilitar els processos d'adopció a les persones adients.

El reforçament de la família com a institució i la democratització de les relacions familiars, no pot obviar les característiques de les noves estructures familiars o de convivència emergents, en alguns casos fins ara marginades: parelles de fet – ja, en part, reconegudes- llars monoparentals; famílies reconstituïdes; situacions convivencials d'ajuda mútua, famílies formades per parelles homosexuals.

En aquest sentit l'homosexualitat ha de ser objecte de reconeixement, així com de tractament específic per tal de remoure els obstacles de tot tipus que la marginen i/o l'estigmatitzen.

També cal reconèixer que, avui, la família no es limita al nucli de la parella, els seus ascendents i descendents. Cada vegada hi ha més famílies o nuclis estables de convivència basats purament en la solidaritat interpersonal dels convivents, sense vincle de parella. És una discriminació injusta que a efectes legals se'ls tracti diferent de com es fa entre cònjuges o entre pares i fills, quan, de fet, estan fent la mateixa funció familiar.

Un nou pacte social intergeneracional

Un dels valors de la família que a vegades passa desapercebut, és la solidaritat entre generacions. La trobada intergeneracional és un dels valors més rics que ofereix la família. Aquest encontre intergeneracional ajuda a formar les generacions venidores. La perspectiva de l'altre ajudarà a tenir una visió més completa de la realitat en què vivim. La família possibilita el do de la trobada intergeneracional entre els joves i la gent gran. Aquest és un motiu i una manera de promoció i desenvolupament d'un model de societat acollidora, de cohesió social. En aquest espai subsisteixen situacions personals i familiars de fonament ètic que no hem resolt prou bé. Tenim el deure polític, però també moral, de fer-hi front. Necessitem un nou pacte social intergeneracional.

En l'acció política a promoure de Convergència hem de tenir en compte de manera específica el fenomen de promoció de la gent gran activa. Hauríem de contemplar, també, la gent gran com una font d'iniciatives i d'experiències i no com un problema. Una societat que menysté la gent gran no pot anomenar-se ni inclusiva ni acollidora.

L'allargament de la vida humana, la longevitat, és un dels fets més transcendental del segle XX. En el segle XXI l'esperança de vida encara serà més alta i s'ha de preveure les condicions socials adequades. La gent gran activa dona suport a la família i exerceix un rol en la societat, amb les mateixes

oportunitats que tenen les persones laboralment i professionalment actives que arriben a la jubilació amb bones condicions físiques i motivades. Moltes persones, fins i tot, aspiren a convertir l'impuls del seu grup en una força de participació per fer avançar les solucions als seus problemes.

D'altra banda, les persones d'edat tenen avui una preparació i experiència que els facilita transformar el lleure en una nova vitalitat, en noves relacions socials i en personalitat responsable de la pèrdua de la posició social vinculada a la feina, en alguns casos. I disposen de la capacitat d'adaptar-se a la tensió que existeix entre l'actuació local en funció de qui som (la identitat, la llengua, la cultura i el país) i l'obertura al món global.

La participació associativa, la transmissió escrita de la memòria viva i l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació, són factors que afavoreixen aquesta incorporació de la gent gran activa a les dinàmiques socials del seu entorn i del món. La societat i les administracions han de facilitar la constant adaptació de la gent gran als canvis tecnològics i a les noves tendències a fi que puguem aprofitar, d'una manera plena i real, les seves capacitats i experiències, sense obviar atendre necessitats que generen les persones grans amb dependències familiars i socials.

Convergència promourà un nou pacte intergeneracional que tindrà en compte el nou concepte i necessitats de la gent gran activa. Però un veritable pacte intergeneracional, a més d'assegurar el desenvolupament d'una societat que tingui en compte i promoció aquest col·lectiu, necessita clarament que els joves puguin buscar models en la gent gran, i que aquesta se senti recolzada per les joves generacions mitjançant la col·laboració i el diàleg intergeneracional. Per això ens comprometem a facilitar una sortida laboral/educativa a persones d'aquest col·lectiu, sobretot a les que tenen dificultats per raó de l'edat i/o formació acadèmica, i així aprofitar, pel bé de Catalunya, la seva experiència. La seva implicació creixent en el món laboral, i sobretot associatiu i participatiu de la societat, hauria de servir per permetre'ls un diàleg sincer, enriquidor, franc i directe amb les generacions més joves, i per rebre una retribució segons la seva prestació.

D'altra banda, aquesta longevitat no sempre es produeix en condicions d'autonomia personal; moltes persones grans viuen en una situació que exigeix una atenció constant i qualificada que la família pròpia no li pot donar. Cal garantir places en institucions adients per a tot ciutadà que ho necessiti.

El repte de la immigració

Un dels reptes i de les oportunitats més importants de Catalunya, ara i en els propers anys, és el de la integració natural de la immigració. Catalunya és una societat preparada i amb experiència per afrontar aquesta situació. El nostre país ha sabut integrar diferents tipus d'immigracions amb força èxit. Hem estat capaços de guanyar una societat cohesionada amb una identitat col·lectiva pròpia. Ho hem fet, en la nostra història recent, sense els instruments que

disposen els estats moderns. I ho hem fet perquè hem estat una societat acollidora desacomplexada. Avui no hem d'acomplexar-nos davant la nova immigració. Tenim molt per oferir i no n'hem de dubtar. La nostra cultura, la nostra llengua, en definitiva la nostra identitat, i els nostres valors representen un actiu per acollir i no a l'inrevés. No hem de perdre de vista que els nouvinguts s'han d'adaptar, ells al nostre model i no nosaltres al seu.

Des de Convergència treballem per un model d'acolliment i d'integració que es fonamenta en els principis de la convivència, el ple exercici del compliment dels deures, la igualtat d'oportunitats, la cohesió social i la promoció de la identitat catalana des del respecte als orígens dels nouvinguts. Volem continuar sent una societat integradora i cohesionada que faci compatible el progrés individual amb la promoció dels nostres valors, la nostra llengua i la cultura. I ho volem fer amb la implicació i el màxim consens entre tots els agents socials que han de participar en el marc d'una societat del benestar solidària i inclusiva. Volem un país d'oportunitats per a tothom, de convivència cívica i futur esperançador.

La nova immigració africana – del Magrib i de l'Àfrica negra-, asiàtica, llatinoamericana, del centre i de l'est d'Europa, és alhora una oportunitat pel progrés de Catalunya i un repte per la seva identitat i hem de tenir ben presents aquestes dues dimensions. La seva integració passa primer per tenir un control sobre els fluxos i els ritmes de la immigració. Hem de poder actuar en el control de la immigració perquè Catalunya no podrà acollir a tothom. La immigració ha de poder ser sostenible per la nostra societat, si no, li serà impossible acollir. I si no podem fer-ho serà impossible poder oferir els serveis que configuren el nostre benestar, així com el posterior reconeixement de drets – a ser tractats com iguals i veure reconeguda la seva cultura- i l'assumpció per part dels nouvinguts de deures- integrar-se en la societat que els acull-.

Un objectiu de primera magnitud és desvetllar entre els nouvinguts un progressiu sentiment de pertinença a la nostra comunitat. Cal conscienciar-los de la importància del coneixement i ús del català com una de les claus de la integració, i aconseguir, així, una dosi d'esforç voluntari que, sumat als plans d'ensenyament que ho facin possible, garanteixin el manteniment del català com a nexa social i històric. Que vegin en la nostra identitat col·lectiva un espai prou sòlid i prou atractiu per poder-s'hi integrar i desenvolupar. Per a la integració a la societat catalana promoure aquests conceptes és un factor de cohesió social i d'afirmació de la nostra identitat nacional.

Compartir una mateixa identitat nacional comporta un sentiment de solidaritat entre els individus que afavoreix la cohesió social. Per desenvolupar aquesta identitat cal que el nouvingut senti que Catalunya és una terra que permet el desenvolupament de drets civils, socials, laborals i polítics de les persones, i que Catalunya és una terra que permet progressar en el benestar de les persones. Tenim un bon model per oferir. Tanmateix no és només qüestió de drets, és també qüestió de deures respecte la societat acollidora.

Paral·lelament hem d'actuar per tal d'elaborar un model català de cooperació amb aquells països poc desenvolupats que reclamen la nostra solidaritat i participació. Hem d'aprofundir en les causes que provoquen la immigració i actuar en el seu origen. Prioritàriament hem de mirar cap a Àfrica, ja que aquest continent és el que sembla que li costarà més de sortir-se'n, sense oblidar-nos dels països d'Àsia i Llatinoamèrica que tenen grans deficiències.

El nacionalisme català que representa Convergència, que no defineix la catalanitat en funció de característiques ètniques sinó com el resultat d'un acte de voluntat, és una aportació a la cultura global ja que permet la integració d'aquells que ho desitgen.

La cohesió social que volem és aquella que busca apropar i integrar els que vénen de fora (evitant la creació d'espais urbanístics exclusius per a ells) amb els que avui hi som. Una cohesió construïda des del respecte a la diferència, des del respecte a qualsevol creença religiosa, en el marc d'una societat que es vol laica, amb no-discriminació, però amb la voluntat d'esdevenir una comunitat amb uns referents, uns valors i una identitat comuna amb projecció de futur. Necessitem poder actuar en aquest camp amb totes les competències en matèria d'immigració.

D'altra banda, Convergència sempre ha promogut una política de la immigració basada en el respecte a les persones i la seva incorporació a la nostra comunitat nacional. Per aquest motiu també hem de treballar perquè, quan aquestes persones adquireixin el dret de vot a Catalunya, l'exerceixin a favor de la nostra formació política.

2.5 Societat del benestar

El nostre compromís

L'estat de benestar és sens dubte un dels trets diferenciadors més importants de tota l'Europa occidental i un dels valors més significatius de la nostra cultura i denominador comú de totes les formes de govern democràtic. En essència es fonamenta en la construcció de formes de govern que sobretot apostin de manera clara per la protecció de la persona, dels ciutadans en tots els aspectes, subordinant els altres aspectes a aquest objectiu fonamental. El poder del govern prové dels ciutadans en el seu conjunt com a societat. Els valors de solidaritat, de justícia social, d'equitat, essencials per a la construcció del nostre país en el marc d'una Europa moderna i contemporània, són valors dels quals CDC sempre ha estat defensora i abanderada. Cal, doncs, centrar les accions de CDC en aquests principis de manera que omplin de contingut el nostre anhel i voluntat d'autogovern i de sobirania. Catalunya es troba en una clara situació de desavantatge, pel que fa als recursos econòmics necessaris per fer front a aquestes demandes de benestar no poden ser disposats de manera directa envers els ciutadans propis, sinó que estan mediatitzats per les transferències de l'Estat central. En aquest sentit, cal assolir les quotes de benestar pròpies que volem assumir. D'aquesta manera CDC ha d'esdevenir,

en un moment en el qual es plantegen forts i importants canvis en l'estat del benestar, la força política més significativa a Catalunya que, tot i realitzant les reformes i actualitzacions necessàries, defensi de manera contundent l'assoliment de les proteccions socials com un dels eixos primordials de la seva política. Convergència es compromet a preservar els valors que representa la solidaritat envers la nostra comunitat i la resta del món, la defensa i promoció d'una societat inclusiva, el combat contra tot tipus de desigualtat i discriminació, a l'avenç vers la protecció del feble i a l'eradicació de la pobresa per mitjà de la seva acció política en les institucions en coordinació, col·laboració i concertació amb la societat civil organitzada al voltant de l'anomenat tercer sector i la iniciativa privada, per mitjà de la promoció d'un nou model d'empresa socialment responsable.

En aquest sentit hem de tenir en compte l'especificitat del nostre teixit econòmic i hem de reforçar les complicitats i el compromís entre la ciutadania i la petita i mitjana empresa.

La voluntat de Convergència és construir per Catalunya una veritable societat del benestar, on ningú no en pugui quedar exclòs, a partir dels valors i les polítiques socials i econòmiques representatius de la socialdemocràcia i el liberalisme humanista, d'arrels europees. Convergència vol renovar el seu compromís amb la consecució de la igualtat d'oportunitats i amb l'enfortiment del sentit de col·lectivitat.

Tenim l'obligació de protegir i atendre els membres més vulnerables de la societat que avui representen els que estan propers al llindar de la pobresa, les persones que tenen dependències i/o discapacitats, i tots aquells que es troben en una situació de marginalitat social o econòmica, material i post-material - solitud, la desesperança, l'angoixa i la incomunicació, i de totes aquelles persones que corrin perill de ser víctimes d'atavismes religiosos o culturals contraris als valors de la plena igualtat de drets entre persones.

De l'Estat del benestar a la Societat del benestar

Catalunya ha tingut i té en el model econòmic i social, i en les polítiques de benestar i d'igualtat que se'n deriven, el seu actiu més important per sumar voluntats al seu projecte nacional. La cohesió social, ens ha permès avançar nacionalment, al costat de moltes persones nascudes fora de Catalunya. Per fer front als nous reptes socials ens cal mantenir i eixamplar, amb criteris d'equitat l'estat del benestar a Catalunya acostant-nos a Europa. La millora de l'estat del benestar ha de ser un objectiu prioritari de la nostra acció política. Per això ens cal disposar dels recursos i competències que no tenim per tal de poder afrontar i resoldre amb eficàcia els reptes i objectius que tenim com a país.

L'Estat del benestar requereix una transformació per tal d'adaptar-se al nou marc i a la nova realitat social i superar les anomalies i deficiències que avui presenta. Actualment pateix un dèficit de legitimació ja que els drets socials que

pretén assegurar i els principis de justícia social no estan sent assolits. D'altra banda també és evident que a llarg termini té un problema de creixement en augmentar les prestacions que s'hauran de suportar, i amb un nivell d'inversió que pot arribar a ser insostenible.

Es tracta, doncs, d'adaptar i millorar el sistema de benestar, per poder fer front als canvis i a les necessitats de la nostra societat, donant una cobertura molt més adient i efectiva.

Els objectius de la societat del benestar són fonamentalment: assolir la justícia social, el benestar social i econòmic mitjançant la satisfacció de certes necessitats fonamentals i l'accés a certs bens bàsics per a tots els membres de la comunitat. El problema es troba en què aquesta solidaritat comunitària és desenvolupada, fins ara, majoritàriament per les administracions públiques, pels governs. Solidaritat per a la societat però sense la societat. Això ha pogut provocar en moltes ocasions que el benestar i la solidaritat que s'ha ofert no ha estat capaç de detectar els subjectes més fràgils. Aquells que per "sota de tot i de tothom" tenen unes necessitats que entre tots els hi hem de paliar.

La societat del benestar que volem desenvolupar representa, entre d'altres coses, diàleg i participació. La lògica que s'ha aplicat normalment és més necessitats, més subvencions, més ajudes, més assistència, sense deixar espai al desenvolupament d'una solidaritat més compartida entre tots els agents de la societat. Ara necessitem promoure una nova societat del benestar per a Catalunya. Una solidaritat no exclusivament governamental sinó compartida, comunitària, en la qual participin cada cop més les persones i les entitats del tercer sector. Una solidaritat que retorni part de la seva responsabilitat a la comunitat. Una solidaritat comunitària en la qual participin cada cop més les persones i les entitats del tercer sector. Ara necessitem promoure complicitats per la construcció conjunta del model de país.

Per tant hem d'impulsar una revolució en la manera de concebre Estat del benestar per transformar-lo. Volem iniciar el pas a una societat del benestar solidària, equitativa i responsable que assoleixi l'objectiu últim d'autèntica justícia social. I la responsabilitat d'assolir aquests objectius haurà de ser del sector públic però corresponsablement, coordinadament i concertadament amb el sector civil o tercer sector- democràtic i legítimat, i el sector privat.

Un nou pacte social

Això suposa generar un nou pacte social entre els sectors públics i privats en el qual el sector públic, responsable primer de la cobertura de les necessitats i el compliment dels principis inspiradors d'una societat inclusiva i d'igualtat d'oportunitats, representa la garantia. I la concertació i coordinació entre el sector públic i la resta assegura la prestació de serveis a la comunitat de manera equitativa i solidària. Una solidaritat que no pot entendre's com una solidaritat de demanda (drets) sinó una solidaritat d'oferta i demanda (drets i obligacions dels ciutadans envers el nostre país).

La societat del benestar és una aposta per una solidaritat d'oferta i demanda. Drets socials efectius i deures socials dels ciutadans. Des del compromís i la responsabilitat el govern té el deure primer i últim en la prestació dels serveis socials i en la gestió dels recursos solidaris dels ciutadans. La generació del benestar serà fruit, no de la participació segmentada dels diferents sectors, sinó del diàleg i a la interacció. El govern del nostre país haurà de ser menys gestor i sí més incitador, capaç de definir, en diàleg amb els altres sectors, els objectius de les polítiques socials i haurà de saber definir i incentivar xarxes comunitàries en les quals interaccionen els diferents agents.

Aquest nou pacte social i polític hauria d'establir-se entre els actors públics tradicionals (partits polítics, agents socials) i els nous actors socials (individus, organitzacions voluntàries i moviments socials de tot tipus, les noves empreses socialment responsables).

La definició de les polítiques ja no es generaran únicament en el Parlament, sinó que hauran de ser fruit d'un diàleg i d'una acció conjunta entre els agents socials i els responsables de les administracions. Necessitem un estil de govern més comprensiu, i més intel·ligent i obert a una societat que ha de ser més participativa i que es projecti en una acció coordinada amb els poders públics.

Compartint la gestió de serveis o interactuant de qualsevol altra manera que en millori la qualitat i optimitzi els seus costos, hem d'arribar a cobrir més i nous motius de desigualtat i de riscos socials. Assolir una clara i definida forma d'interdependència entre els sectors, serà un factor clau de l'èxit de la nova societat del benestar. Caldrà definir aquelles necessitats essencials que han de ser responsabilitat del sector públic i aquelles que poden ser assumides per altres sectors mitjançant acords específics.

Aquest pas a una societat del benestar, mitjançant un nou pacte social entre sectors, només es podrà portar a terme en un país on la seva societat civil sigui realment forta per si mateixa, que els governs estiguin disposats al diàleg sincer i a la cessió de sobirania, i tinguem unes empreses que siguin socialment responsables, empreses ciutadanes. Aquesta és la nova cultura de la negociació i la cooperació autèntica que necessitem. La cultura de les responsabilitats actives compartides impulsades des dels àmbits on s'adquireixen els hàbits socials, fonamentalment família i escola, per tal de garantir una societat més justa.

Convergència aposta per la societat del benestar, perquè significa apostar per més política social, més participació, més sobirania, més solidaritat, més inclusió, més sostenibilitat i més llibertat. Apostem pel dret a decidir el nostre benestar solidari en comunitat.

Per una sanitat de qualitat, a l'abast de tothom

Convergència ha de defensar un sistema sanitari basat en un propi model que el reconegui com a eix fonamental i vertebrador de la societat, on a partir de la implicació dels diferents tipus de proveïdors, públics i privats, el model de provisió pública garanteixi els drets dels ciutadans; defensi els principis d'equitat, universalitat a tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya i reforci el model d'estat del benestar, de cohesió i de societat que perseguim.

El nostre model de societat del benestar

El nostre model ideal de societat del benestar ha d'expressar-se, en primer terme, com a model de respecte i de promoció de la persona. Per això cal expressar que les persones són la pedra de toc de qualsevol ordenament de l'activitat pública que tingui com a objectiu l'autogovern democràtic, el progrés social, la justícia en tota la seva complexitat, la llibertat, la igualtat, el pluralisme, la solidaritat i la sostenibilitat com a valors supremes.

El desenvolupament d'una societat del benestar al nostre país té l'objectiu d'assegurar per a Catalunya la realització de la dignitat humana, precondition de qualsevol govern democràtic, expressat en un marc de veritable llibertat.

Defensem per al nostre país un model social just, equitatiu i solidari, capaç de respondre a la nova realitat social, familiar i laboral de la societat i capaç d'adaptar-se al nous reptes i als nous fenòmens com són la globalització, la societat del coneixement i del risc, la nova immigració o l'envelliment que, lluny de ser considerats amenaces, han de constituir grans oportunitats per a la nostra societat. El nostre model ens ha de permetre reconduir la marginalitat que encara es dona a la societat.

Tanmateix, aquesta nova societat del benestar que volem no serà possible si no existeix una premissa important: els drets individuals comporten deures individuals. No hi ha drets sense responsabilitats. I uns i altres només són exigibles en un marc social de llibertats públiques. Precisament és aquesta una segona premissa important per poder avançar cap a un model de Societat de benestar. L'eix llibertats-responsabilitats, ha de complementar necessàriament l'eix drets-deures. Llibertat per decidir per poder assumir les responsabilitats derivades de l'elecció. I aquestes premisses han de vincular persones i col·lectius, institucions i empreses i agents socials.

La igualtat d'oportunitats

El nucli de l'acció política de transformació a la Societat del benestar ha de ser l'assoliment d'una societat d'igualtat d'oportunitats. Avui la desigualtat fonamental es troba en la pobresa que moltes persones encara viuen a Catalunya. I l'objectiu principal i primer de la política social de Convergència ha de ser l'eradicació de totes les situacions de pobresa a Catalunya que avui es donen, i alhora participar activament arreu del món.

Una societat per esdevenir autènticament lliure necessita ciutadans lliures. I per assolir aquesta llibertat per decidir i, per tant, a partir d'aquesta llibertat ser subjecte de drets i obligacions, és necessari que les persones visquin en una societat que vetlli per eliminar tot tipus d'exclusions.

Cal tenir en compte que existeixen avui noves fonts de desigualtat i nous riscos que necessiten respostes polítiques innovadores. La igualtat no pot referenciar-se simplement pels ingressos o la disponibilitat de béns materials. Les polítiques que s'ocupen de promoure la igualtat s'haurien de centrar en desenvolupar la capacitat de les persones per aconseguir el seu màxim benestar possible al llarg de tota la vida.

Convergència ha de desenvolupar un enfocament dinàmic de la desigualtat que contempli les oportunitats vitals, que reconciliï la igualtat amb la diversitat cultural i d'estils de vida. Accentuar la igualtat com a igualtat d'oportunitats entre els que no som iguals suposa redistribució de la riquesa i protecció social per a aquells que tenen unes oportunitats limitades, o que es queden enrere mentre d'altres progressen.

Cal vetllar pel lliure desenvolupament de les persones que, en cap cas, no pot ser de tipus uniforme. Els ajuts als quals han de tenir dret totes les persones, per part dels poders públics i les administracions, hauran de tenir en compte les possibilitats i les necessitats dels afectats. Ni totes les persones tenen les mateixes necessitats, ni totes les persones han de tenir dret al mateix tipus d'ajuda per part dels poders públics i les administracions. El nostre model ha de pretendre que tothom tingui uns mínims reconeguts i després apliquem polítiques d'ajuts i d'assistència a les persones de manera individualitzada i atenent cada cas concret però sense desatendre els pobres que ho són en menor grau.

La inversió social cal que prioritzi la lluita contra les causes i els factors que generen les desigualtats i els nous riscos d'exclusió facilitant els recursos necessaris per a la seva adopció. Necessitem fomentar una societat valenta, responsable, que tingui els mitjans per arriscar-se. No podem fomentar una societat acomodada o atemorida.

L'eradicació de la pobresa, per exemple, no ha de limitar-se a transferir uns ingressos –pensions, renda social bàsica, o altres- a les persones que ho necessitin. Cal actuar amb polítiques concretes que tinguin com a finalitat eradicar els motius que generen l'exclusió -plans contra la pobresa i de regeneració urbana (entorns favorables)- i que garanteixen la integració i la realització de les persones dins la societat i la possibilitat d'un lloc de treball just per a tothom en funció dels seus coneixements i capacitats. Ajuda per sortir-se'n, no caritat que pot perpetuar l'exclusió.

Com fer sostenible la Societat del benestar

Les noves necessitats i la voluntat d'arribar a més gent, d'una manera més eficaç i més eficient, ens ha de fer reflexionar de com poder-ho fer de manera sostenible. Per poder enfortir, ampliar i millorar la nostra Societat del benestar ens cal, primer, aprofundir i orientar la nostra acció política per tal de desenvolupar una economia més dinàmica i eficient, que pugui assolir l'objectiu de la plena ocupació, d'homes i dones, per igual. Aquest és el primer objectiu i fonament que ens ha de permetre assolir uns nivells d'inversió social més alts que arribin a tothom.

Per la plena ocupació, el govern ha de promoure: una forta inversió en educació durant tota la vida; guiatge macroeconòmic –la política social i l'econòmica han d'estar relacionades-; disciplina fiscal; inversió en recerca i innovació, foment de la creativitat i l'accés a les tecnologies de la informació per a tothom per afavorir la modernització tecnològica; un mercat laboral just; mesures de foment del treball autònom i de la iniciativa empresarial. Tot per garantir la plena ocupació d'homes i dones. Aquest és el cercle virtuós a impulsar.

2.6. El desenvolupament: innovació i sostenibilitat

Les noves oportunitats de desenvolupament

La societat catalana en general té clara consciència del progrés que ha experimentat Catalunya al llarg dels últims 25 anys. Les condicions de benestar i la qualitat de vida i de nivell general de Catalunya, han avançat sòlidament i ens han acostat perceptiblement a la mitjana europea. No podem obviar alguns aspectes negatius que aquest creixement econòmic ha comportat, com l'impacte sobre el medi ambient o la visió excessivament competitiva de l'activitat professional i també el desencís de polítiques que no tenen prou en compte les necessitats i inquietuds del jovent.

El model de desenvolupament de futur haurà de tenir en compte totes dues visions: Catalunya ha de ser una societat inclusiva que generi benestar i qualitat de vida per a tothom, i que aquest objectiu només pot assolir-se si s'incorporen criteris de sostenibilitat i de responsabilitat social a l'activitat econòmica. Com que la visió econòmica és, al capdavant, un reflex de la visió política i social com a país, cal actuar políticament per assolir aquest nou model, que haurà de tenir en compte elements crucials com:

- La implantació d'un marc català de relacions laborals, com una eina de compromís entre poders polítics i agents socials, que de manera socialment avançada dotin Catalunya dels instruments per gestionar social i econòmicament, de manera sobirana, les realitats socio-laborals.
- L'especificitat del nostre teixit econòmic que, des del reconeixement del seu paper clau en el nostre creixement, l'ha de continuar liderant a partir d'un procés de canvi i d'adaptació que asseguri la seva competitivitat i el seu paper en l'estabilitat i creixement econòmic i social.

- La plena conciliació de la vida laboral i familiar amb una equiparació de sou i possibilitat de promoció de les dones fins a competir en peu d'igualtat amb els homes.

- L'allargament de l'esperança de vida i la millora de les condicions de salut de la gent gran, que genera tot un sector de població amb unes capacitats potencials i unes necessitats assistencials que la societat hauria d'interioritzar per tal d'oferir-los noves oportunitats de sentir-se útils i reconfortats personalment.

- Els canvis en els esquemes laborals, que passen de l'estabilitat de per vida en la mateixa empresa per un altre en què les persones es veuran obligades a canviar de feina amb més freqüència, és una situació que reclama un tipus de preparació professional i mental. Aquesta s'ha d'abordar des del sistema educatiu i que ha de tenir la corresponent empara des de les prestacions públiques, recolzant les futures generacions que s'han d'incorporar al món laboral. En el nou esquema de relacions laborals, els treballadors han de tenir els mateixos drets amb independència de l'edat. És per aquesta raó que s'han de protegir les persones susceptibles de no aconseguir una nova ocupació a causa de la seva edat.

- La necessitat d'adaptabilitat dels recursos a les necessitats productives de les empreses ha de ser compatible amb el respecte dels drets de les persones afectades, ja que això comportarà un canvi en el seu sistema de vida. Per això, en cap cas no ha de primar la voluntat unilateral de l'empresa sinó que ha de ser sempre un procés de negociació amb la interlocució dels poder públics.

- La paulatina modernització de la indústria tradicional com a base econòmica de Catalunya, per un nou esquema industrial i de serveis basat, fonamentalment, en el coneixement i la innovació, amb tot el que representa des d'un punt de vista de concepció del progrés i dels valors socials subjacents. Una modernització, per tant, del model industrial del país que ha de donar prioritat a la recerca, la innovació, la formació contínua i la internacionalització.

- El sector agrari constitueix una peça clau en el creixement del nostre teixit econòmic i social, d'una forma especial en el món rural. Un creixement que s'ha de basar en un desenvolupament sostenible i l'equilibri territorial. Per tot això cal desenvolupar polítiques basades en el reconeixent de la contribució decisiva que fa el sector en aquest aspecte.

- La integració de la immigració que s'ha sentit atreta per la nostra capacitat de generar treball i que també contribuirà al bon funcionament de Catalunya.

El model de futur és, doncs, un model necessàriament nou perquè exigeix adaptar-se a condicions que també són noves. Ara bé, ha de continuar sustentant-se en el compromís primer amb les persones i el seu benestar. Per

això entenem que les característiques definitòries d'aquesta economia han de ser:

- social i econòmicament productiva
- socialment responsable
- eficient i innovadora
- basada en el coneixement
- sostenible - respectuosa amb l'entorn-

Aquesta capacitat de desenvolupament intern ha de tenir un sentit de cooperació amb els països amb majors dificultats. Catalunya també ha de contribuir a disminuir les desigualtats econòmiques i reduir la pobresa al món en funció de les seves possibilitats. La cooperació en funció de les seves possibilitats, en aquest cas, no s'ha d'entendre com un acte caritatiu sinó com un acte de justícia i solidaritat i, per tant, s'ha de basar en la inversió, la transferència tecnològica i l'obertura comercial als seus productes. També s'ha de manifestar en les accions adequades per afavorir el respecte dels drets laborals i les retribucions justes dels treballadors d'aquests països.

La innovació i el coneixement, motors de progrés

Catalunya ha d'apostar per una cultura econòmica que aspiri permanentment a ser eficient, innovadora, socialment responsable, diversificada en els seus mercats i marcada per l'excel·lència i el seu valor afegit. Per assolir-ho, la política econòmica ha d'incentivar decididament:

- El talent i la cultura científica, amb l'objectiu de transformar-los en coneixement que tingui impacte econòmic i de progrés social, és a dir, que generi nous mercats i creï ocupació. Per aquest motiu, cal reivindicar la capacitat de les institucions catalanes per dissenyar, en consonància i plenament interconnectat amb el sistema europeu, un model propi de recerca i innovació, que fugi d'esquemes anquilosats i burocràtics i presti servei a la capacitat d'iniciativa de les petites i mitjanes empreses, especialment en el camp del coneixement amb la corresponent acció compromesa socialment, econòmica i d'innovació de l'administració. És clau, doncs, la importància vital d'invertir en recerca i desenvolupament per poder recollir els fruits en generacions properes.

- En aquesta societat del coneixement la universitat hi juga un paper cabdal, en tant que n'és un dels seus motors principals junt amb la formació professional. Una universitat i una formació professional dinàmica, competitiva, innovadora i eficient són elements cabdals d'una societat avançada de present i competitiva de futur.

- La nova cultura emprenedora i del risc. Si Catalunya vol continuar essent un motor europeu, necessita potenciar l'esperit emprenedor assumint una nova cultura del risc que, a partir dels nous valors que han de conduir el creixement econòmic, permeti un creixement sostenible, competitiu, innovador,

responsable, eficient i pioner en àmbits industrials, educatius, de serveis, o agrícoles.

- La transmissió i incorporació constant del coneixement i de la innovació a aquella part del nostre teixit empresarial i industrial (els autònoms i emprenedors a les PIMES) per qui és més difícil el seu accés. Hem de potenciar la cultura de la inversió en coneixement, formació, innovació des de l'esforç conjunt públic – privat per tal d'assegurar i consolidar el seu creixement i la seva competitivitat.

- La formació com a base del capital humà necessari per als nous temps. Així, es necessita una formació bàsica sòlida que prepari per al canvi i la renovació constant de coneixements i es necessita un model educatiu que permeti la formació permanent al llarg de la vida. Això només serà possible si la Generalitat té capacitat legislativa i executiva per definir de dalt a baix aquest model educatiu des d'una perspectiva plenament autònoma, que atengui a les expectatives i a les potencialitats pròpies de Catalunya. La llei catalana d'educació ha de comptar amb el consens de totes les forces socials i polítiques; i garantir, des d'un marc legal propi, l'estabilitat dels sistemes, la igualtat d'oportunitats i l'autonomia real dels centres educatius. Cal superar, definitivament, el conflicte entre escola pública i privada mitjançant un finançament adequat d'ambdues xarxes.

- Les sinergies de sectors econòmics –sobretot industrials, però també de l'oci i la informació- per crear grups que permetin situar-los en posició de lideratge per la seva qualitat i la seva capacitat d'avantguarda. En aquest sentit, hi ha d'haver una clara aposta per la nova economia, vinculada als sectors tradicionals en què Catalunya ha despuntat, a través de la configuració d'un gran corredor mediterrani del coneixement, que enllaci internament els centres més innovadors i ens connecti externament amb els motors econòmics d'Europa i del món.

- La internacionalització, que ja no ha de ser entesa com exportació sinó com inversió, i que no ha de veure's com l'estricta presència a l'exterior, sinó com la immersió de la nostra economia –o dels sectors especialment preparats- en els fluxos econòmics internacionals. Contra el que pugui semblar a primera vista, aquesta és una potent via per lluitar contra els problemes de la deslocalització.

- Europa ha esdevingut de ple el nostre mercat a partir de l'entrada de l'euro i del mateix procés de convergència. Un mercat que constitueix un estímul permanent de creixement i competitivitat pel qual hem de continuar apostant de manera contundent i decisiva .

L'aposta per la innovació i el coneixement com a motors del progrés econòmic de Catalunya ha de ser assumida pel poder polític, però també per les organitzacions empresarials i sindicals, pels emprenedors i pels treballadors i per la societat en general.

Un element central en la capacitat competitiva de Catalunya ha de ser el seu capital humà. En aquest sentit, resulta imprescindible tant la formació i desenvolupament de la nostra gent, com el fet que no hagin de dur a terme els seus treballs fora de Catalunya. Resulta, també, fonamental que talents científics de tot el món visionin Catalunya com un lloc on poder desenvolupar una llarga carrera professional, de manera que Catalunya generi un cercle de qualitat i progrés en l'eix indústria-govern-universitat que generi una dinàmica innovadora.

El territori com a factor de desenvolupament

L'economia i els seus efectes, tant positius com negatius, es produeixen sobre el territori. En conseqüència, no es pot pensar un model econòmic sense reflexionar sobre el territori que es té i el territori que es vol. Històricament, l'economia catalana s'ha sustentat en l'agricultura i la ramaderia, com ha passat en tots els països. Més modernament, la industrialització n'ha pres el relleu com a sector més dinàmic i, encara més recentment, el comerç, el turisme, els serveis i la construcció han adquirit un protagonisme notori. Totes aquestes activitats tenen una gran capacitat de transformació del territori. Com també la tenen els fenòmens de metropolització que s'han produït al voltant de les grans ciutats catalanes, significativament al voltant de Barcelona.

Transformar el territori no és necessàriament negatiu. De fet, el benestar i la qualitat de vida serien impensables en un territori intocable. Ara bé, de l'ús racional a l'abús perjudicial només hi ha un pas, una frontera fàcil de creuar inconscientment. Per això, cal extremar les actituds, les estratègies, les polítiques i, sobretot, les decisions concretes per mantenir-se a la banda de la transformació racional i positiva del territori, aquella que en manté la funcionalitat tant humana com natural, i que respon a una filosofia clarament preventiva abans que restauradora. Per això, convé aprendre a percebre el territori com un factor de desenvolupament, un factor que és sòlid i fràgil alhora.

De la mateixa manera que Catalunya s'ha enorgullit i s'ha beneficiat d'haver fet la Revolució Industrial i d'haver estat capdavantera en la implantació de la indústria, ara ha de fer l'aposta necessària perquè, en el futur, pugui enorgullir-se i haver-se beneficiat de ser l'avantguarda de la producció sostenible, fent seus els principis de l'ecologia industrial i incorporant la noció de coneixement a tot el procés productiu. Serà d'aquesta manera, a més, que es podrà estendre la generació de riquesa a tot Catalunya, buscant un major equilibri demogràfic i una menor asimetria interna. Cal que les infraestructures arribin a tot arreu, per tal que les comarques històricament més arraconades gaudeixin de la possibilitat d'implantació de tants sectors econòmics com sigui possible i que, ara mateix, no són al seu abast. Aquestes infraestructures han d'incloure tant les relacionades amb el sector de l'obra pública com les de les noves tecnologies.

Ara bé, el concepte de sostenibilitat no queda circumscrit a la indústria. També l'agricultura l'ha d'interioritzar. Això és quelcom important si tenim en compte que les activitats agrícoles són les que estructurin i donen forma al territori i als seus recursos humans, biològics, hídrics i paisatgístics.

S'ha d'entendre que l'agricultura no pot basar-se en la producció intensiva tal com s'estén actualment. Per això des de Convergència Democràtica de Catalunya hem d'impulsar polítiques de caire estructural que permetin conservar els espais agraris (encara que disminueixi el nombre de pagesos). Hem d'incorporar l'entorn agrari a la societat del coneixement, potenciant la transferència de tecnologia, per tal d'optar per una producció agroalimentària, diversa, i de qualitat, respectuosa amb el medi i els seus recursos, i introduir alternatives no agroalimentàries.

Aquesta serà la base que ens permetrà obrir-nos als productes agrícoles de països en vies de desenvolupament evitant el "dumping social", exercint una funció rendible de conservació del territori, dels seus recursos i de la biodiversitat. La mateixa filosofia s'ha d'estendre a la ramaderia i a la pesca, que s'han de mantenir en uns nivells que permetin la regeneració del medi.

La producció requereix, també, un ús sostenible de l'energia i, en aquest terreny, Catalunya té un repte extraordinari. S'ha de superar l'oposició social a la implantació efectiva i no testimonial de les energies renovables i s'ha d'abordar amb anticipació el futur model de proveïment energètic, segons els avenços tecnològics i tot tenint en compte tant la limitació temporal en la disponibilitat del petroli o de les actuals centrals nuclears, com la necessària protecció del medi ambient. Aquest model ha d'incorporar els principis de suficiència, sostenibilitat i qualitat del servei. També s'ha d'incentivar i motivar els consumidors, tant domèstics com industrials, a aplicar mesures d'eficiència energètica que frenin el consum d'energia. Hi ha d'haver polítiques fiscals sobre l'energia que ajudin a resoldre-ho. En realitat, cal revisar el model de fiscalitat perquè serveixi per impulsar un model de desenvolupament que sigui sostenible. Cal, també, apropar-se a la gent de tot Catalunya per aconseguir que entengui la necessitat i els avantatges de la implantació d'energies renovables.

Convergència considera necessària l'adopció de polítiques que afavoreixin la racionalització dels recursos hidràulics existents a Catalunya, i tindrà cura que qualsevol modificació de la situació actual sigui executada buscant el consens entre totes les parts que hi puguin estar implicades, en especial les administracions locals.

En aquest mateix sentit, s'han d'aprofitar les àrees metropolitanes – especialment, la que configura la capitalitat potent europea de Barcelona - i la xarxa de ciutats mitjanes per difondre a tota la societat els efectes de la innovació i del progrés econòmic i social. També per transmetre el sentiment d'autoestima per tenir una presència i una veu reconegudes al món.

La sostenibilitat del nostre model de ciutat mediterrània requereix valorar la importància del comerç en la seva configuració. El comerç urbà de proximitat, integrat en la seva major part per petites i mitjanes empreses, vertebrava els nostres pobles, ciutats i barris, fent-los convivencials i segurs. Caldrà, doncs, potenciar aquest model de comerç en contraposició del comerç perifèric en gran superfície que genera mobilitats innecessàries, congestiona infraestructures públiques finançades amb els impostos de tots els ciutadans i té un fort impacte visual i ambiental.

Per tal de valorar si la transformació del territori respon a criteris sostenibles, s'ha d'apostar pel paisatge com a gran indicador, establint estratègies de desenvolupament territorial que reuneixin tots els elements anteriors i que defineixen els objectius de qualitat paisatgística que cal satisfer. Aquestes estratègies han de ser fruit del consens social i han de tenir caràcter més orientador que no pas intervencionista per tal d'estimular les iniciatives i les capacitats endògenes dels diferents territoris sota uns principis comuns de:

- racionalització de l'ús dels recursos naturals
- creació de teixit urbà compacte i respectuós amb el medi
- votació d'una moderna xarxa d'infraestructures
- diversificació econòmica
- cohesió social
- valoració del paisatge com a patrimoni col·lectiu

Per un desenvolupament sostenible

En aquesta nova etapa, Catalunya ha de decantar-se amb determinació pel desenvolupament sostenible. Aquesta és una tria que no competeix exclusivament a les autoritats públiques, sinó que ha de ser una opció de país: dels governs i de la societat civil, de les organitzacions i de les persones individuals. En aquest sentit:

- Les empreses socialment responsables són organitzacions econòmiques que generen la riquesa i el creixement necessari per millorar el benestar i la qualitat de vida de les comunitats, però no han d'estar només orientades a produir el màxim benefici als seus accionistes o propietaris. Les empreses han de reconèixer i acceptar les responsabilitats envers les comunitats en què operen. Aquestes responsabilitats poden concretar-se en la transparència en la seva gestió econòmica, la qualitat de les relacions laborals, la relació constructiva amb les autoritats públiques i les organitzacions socials, l'atenció dels drets del consumidor i l'actitud decidida de protecció del medi ambient.

- Les organitzacions no governamentals han de poder integrar la seva funció de crítica del poder establert amb una predisposició més àmplia al partenariat com a fórmula moderna de col·laboració público-privada per tal de realitzar projectes conjunts que permetin superar esquemes obsolets i obrir Catalunya a noves oportunitats.

- Els mitjans de comunicació han d'exercir, també, una responsabilitat social lligada a la veracitat, la pluralitat, la rendició de comptes i la funció pedagògica i estimuladora dels factors més positius de la societat.

En qualsevol cas, però, l'impuls principal correspon al govern, que ha de saber formular projectes estratègics de desenvolupament equilibrat, amb la creació i la consolidació de xarxes ben interconnectades a tots els àmbits i amb l'ambició de projectar-se al món i liderar la Mediterrània occidental.

2.7 La societat civil, una societat construïda des de la pròpia societat

Un dels trets principals de la nostra personalitat col·lectiva ha estat, de sempre, la prevalença en la idea de societat civil. Partint de l'ideal de plena participació ciutadana en els afers públics, cal remarcar la importància de les xarxes associatives i el concepte cívic, de participació en la cosa pública, de compromís, de solidaritat i ajuda mútua. La feblesa institucional i política de Catalunya ha estat compensada, en diferents etapes de la nostra història, per la vitalitat i el compromís de la nostra societat civil.

Des de l'àmbit cultural, empresarial, de la iniciativa social, esportiu, educatiu, intel·lectual, corporatiu, comercial, sindical, religiós, Catalunya ha configurat una xarxa que ha mantingut el nostre sistema de valors compartits i que ha suplert, des del compromís, implícit o reconegut, la inexistència d'un poder polític propi al llarg d'etapes molt prolongades de la història més o menys recent del nostre poble. L'evolució accelerada de les noves societats, amb valors canviants, un grau de satisfacció, de benestar i de qualitat de vida creixent, i la consolidació del sistema democràtic i d'un nivell d'autogovern insuficient però prou present, exigeixen una reflexió sobre el nou rol i els nous compromisos que la societat civil catalana haurà d'encarar.

El nacionalisme avui està configurat, més enllà de la política institucional i de partits, per la societat civil. És més, des de Convergència creiem, per la nostra raó de ser i per les característiques i objectius de la nostra formació política, que la societat civil tornarà a ser determinant en els propers temps, per a l'assoliment de la plenitud nacional de Catalunya.

Si del fer país es va passar al fer política, ara cal recuperar la idea de tornar a fer país, actualitzant-ne les seves expressions i, sobretot, fent-les compatibles amb l'exercici de l'acció política. Des del reconeixement que hem d'enfortir l'estructura i el caràcter de partit de CDC, no podem renunciar a la nostra voluntat històrica de moviment. Hem de participar més en el teixit social de Catalunya. Liderar i mobilitzar sectors amb inquietuds socials que necessiten resposta donant suport i valorant aquells militants que ja en formen part. Cal superar el debat que busca la confrontació entre acció política i acció civil, que sovint no és res més que una resposta a aquells que busquen debilitament del compromís de defensar una Catalunya nacionalment i políticament lliure. A més a més de fer país i de fer política, hem de fer les coses bé i fer-ho saber. Els

militants de CDC, doncs, no poden limitar la seva acció en favor de Catalunya, a l'acció política des del si del partit; cal que se sentin implicats en actuar, des del seu lloc en la societat civil, participant en entitats o nuclis d'activitat, en el mateix sentit.

Avui Convergència té l'oportunitat, per convicció i per trajectòria, d'esdevenir el gran promotor de la responsabilitat social perquè aquesta és la visió de progrés que la societat demana i que l'economia necessita; és l'espai on el nostre país ha d'excel·lir i on CDC pot retrobar grans espais de complicitat i centralitat, generant factors de governança, recuperant posicions socials i ambientals avançades, però marcant distàncies amb expressions radicals que per extremisme, manca de diàleg o pura mercantilització de les idees no conformen línies serioses de progrés. La responsabilitat social ha de ser una de les banderes del nacionalisme, com a moviment i com a expressió política organitzada, amb totes les conseqüències i compromisos públics i transparents que hagi de comportat per a CDC.

La demanda de noves formes de participació en la formulació de propostes i en la presa de decisions, en la definició de drets i deures, així com la necessitat, cada vegada més gran, d'un poder proper, reconeixible i controlable per part de la societat, exigeixen noves respostes. Respostes que no han de caure en un dels principals errors dels partits polítics vers la societat civil: la voluntat de "controlar-la".

Una societat civil forta significa una democràcia forta. Davant els moviments socials actuals cal una resposta de la política. Cal un reconeixement del moviment associatiu, cívic i social, i de la seva independència. Amb l'entrada de la democràcia, les funcions que duia a terme l'anomenada societat civil s'han anat diluint i han estat assumides per les administracions públiques. Avui en dia, està apareixent un nou esquema de societat civil, que no està enfrontat amb l'anterior. Cal un nou model de participació, a través del qual, la societat civil actuï com una escola de democràcia, com a font d'individus preparats per incorporar-se a la vida cívica, social i política.

Igualment, i coherentment amb el nostre model de societat de benestar, hem de redefinir el paper del tercer sector, quines co-responsabilitats pot adquirir, quines fórmules d'interlocució s'han d'establir. Hem de garantir el nostre compromís de recolzament al tercer sector, com a funció dins la societat i en consonància amb les persones i mitjans que s'hi representen. La tradicional concepció, que atribuïa a l'Estat el patrimoni del bé públic i la seva regulació i relació amb la iniciativa privada, amb una divisió de poders entre la iniciativa pública i privada molt estricta i impermeable, es troba avui, cada vegada més, sotmesa a les pressions de superar les limitacions financeres i rigideses de gestió del sector públic.

Els responsables polítics dels països desenvolupats no podem seguir creient que som capaços de resoldre, només des de l'administració, els problemes de

pobresa, de dependència, de solidaritat, de sostenibilitat o de cooperació. Les limitacions pressupostàries obliguen a buscar solucions sobre bases privades, en àrees que fins ara ocupava l'administració pública, i on ara és imprescindible incloure d'altres actors econòmics i socials, empreses i grups civils locals o internacionals.

Més enllà de les iniciatives de les institucions estatals i nacionals, el dinamisme dels sectors emprenedors i les noves inquietuds socials, fan aparèixer noves formes de democràcia participativa, que permeten integrar en la presa de decisions, els governs locals, el sector privat, els col·laboradors financers i socials, els sindicats, els centres educatius no universitaris, les universitats, i tota la diversitat de la societat civil, dibuixant cada cop amb traç més gruixut, un panorama de transversalitat ideològica, territorial i sectorial. El teixit social català, agrupat inicialment en associacions cíviques i de caire cultural, no ha pogut retenir ni captar gent jove que ha fixat el seu interès en organitzacions no governamentals dedicades a conrear altres valors com la pau, la igualtat entre home i dona, la lluita contra les desigualtats socials, el fenomen de la immigració entre d'altres.

Les raons de ser d'aquests moviments, que es troben a mig camí, entre allò públic i allò privat, serien la sostenibilitat, la defensa del territori, la pau, la diversitat cultural, la solidaritat amb els pobles oprimits i el servei a les persones. És així que el voluntariat creix amb una més alta participació de les dones i de sectors com els joves i els jubilats, en una nova concepció del paper de la gent gran, valuosa en experiència.

Són els nous partenariats, un tipus de col·laboració que a Catalunya enllaça amb la tradició de les associacions filantròpiques, les cooperatives, els ateneus, el mutualisme i les moltes fundacions i institucions socials, incloses les entitats d'estalvi, que han tingut un paper crucial en la lluita per mantenir el catalanisme i la cultura catalana. Encara avui en l'oferta de llits hospitalaris el sector privat d'iniciativa social hi té un pes molt important; el model educatiu es desenvolupa a partir, no només de l'escola pública, sinó de l'escola d'iniciativa social i privada, de la cultura de l'educació en el lleure. I de la formació esportiva, que amb la seva dimensió i transversalitat implica amplis sectors socials, que configuren des dels infants fins a la gent gran; de l'esport practicat com a forma de lleure o salut fins a l'alta competició, disposant d'una bona xarxa d'instal·lacions, el suport tècnic, científic i docent necessari, així com tot el que signifiqui per la identitat nacional i la representació simbòlica internacional de Catalunya.

Gràcies a una xarxa creixent d'associacions i empreses amb responsabilitat social, Catalunya té una fortalesa que també ens identifica com a nació, com a país diferent.

El partenariat, col·laboració tant de l'empresa privada com de grups civils organitzats com les ONG, té en compte els interessos econòmics, però més

encara l'aspecte solidari. Aprofita el dinamisme de l'empresa per cobrir necessitats socials i aprofita el dinamisme social per defensar conceptes com sostenibilitat, territori, cultura, solidaritat social, etc. Tot aquest potencial i dinamisme no exclou, en principi, la rendibilitat per les empreses, ni per les privades ni per les d'iniciativa social, però sobretot prima el fet de fer alguna cosa essencialment positiva per la societat i el país.

3. Visió i objectius. Propostes a mitjà i llarg termini

El nostre és un projecte i un model que venim construint, amb l'ajut de molta gent, des de la fundació de CDC i que creiem que, a hores d'ara, ja ha demostrat que és vàlid i beneficiós per al conjunt de la nostra ciutadania. La qualitat de vida de tots nosaltres és indubtablement molt millor que fa dos decennis, tot i que les necessitats encara per resoldre i els reptes de futur són molts i destacats.

Creiem, però, que ha arribat el moment de donar un salt endavant en moltes qüestions, perquè els temps i la voluntat de seguir sent i d'estar en primera línia ens ho requereixen.

Això, ho farem des del nostre compromís amb Catalunya i el nostre profund sentiment de catalanitat. Només des d'aquesta condició d'independència i de servei al país podrem seguir essent fidels als nostres valors i a la nostra vocació de millorar la societat que volem deixar als nostres fills i filles.

Convergència vol assumir les noves responsabilitats que el poble de Catalunya reclama. Ho volem fer des del respecte i el reconeixement a la gran tasca política feta des del 1974. Volem seguir dedicant els nostres esforços, coneixements, experiències i il·lusions a Catalunya. Desitgem invertir el nostre present i futur en portar Catalunya a la plena sobirania i en situar la seva gent al capdavant del progrés i el benestar dels països europeus més avançats, aconseguint progressivament més quotes de llibertat que ens condueixin a ésser un país independent normalitzat.

I volem llegar a l'esdevenidor una Catalunya lliure, justa i independent que ocupi un espai propi, amb veu pròpia, en el món del segle XXI. En d'altres paraules, els i les militants de CDC tenim el dret i l'obligació de treballar per una Catalunya sense límits, i amb plena sobirania nacional.

Per ser més i millors hem de mantenir la voluntat de ser, i és en aquest objectiu que hi esmerçarem tots els nostres esforços. Ho farem amb veu clara, amb fermesa, coherència i sense complexos, però amb humilitat, amb el compromís d'escoltar i recollir les aportacions de tots aquells i aquelles que hi vulguin participar. El servei al país és una de les causes més nobles a la qual hom pot dedicar el seu projecte vital. I aquest és el nostre, el de totes les dones i els homes que volen que CDC continuï sent la força política central a la Catalunya del segle XXI.

3.1. Catalunya al món

Davant l'escenari polític mundial i, sobretot, davant els reptes, de les amenaces i de les oportunitats d'un món cada vegada més global, Catalunya té el dret i l'obligació de disposar d'una estratègia internacional pròpia. Més enllà del reconeixement jurídic que l'Estat espanyol vulgui reconèixer, Catalunya com a

nació i com a comunitat ha de trobar la manera de fer sentir la seva veu, bé sigui per contribuir a impulsar els valors de la pau, la sostenibilitat, el diàleg, la convivència, entre d'altres; bé sigui per poder defensar els interessos legítims i propis de la comunitat.

Per Catalunya la cooperació es presenta també com un instrument de projecció del nostre país al món. La societat catalana ha evidenciat des de sempre la seva voluntat de solidaritat vers tots els pobles i en aquest sentit les administracions i les entitats han de donar conjuntament resposta a aquesta demanda. A partir d'aquest esperit i amb els valors que ens identifiquen, Catalunya ha de liderar les relacions de solidaritat i cooperació amb el món entenent que l'eradicació de la pobresa constitueix la prioritat bàsica i en la convicció que s'ha de vincular la política de cooperació amb la d'immigració.

És per això que cal remoure tots els obstacles i superar totes les resistències evidents per fer que Catalunya pugui disposar del reconeixement internacional que permeti la seva presència als diferents organismes multinacionals. Particularment davant la UNESCO, però també davant altres organismes internacionals, com ara IONU, l'OIT, la UNICEF, l'OMS, etc., que esdevenen espais de discussió i debat sobre temes transcendents de futur que ens afecten com a país i com a ciutadans. I també, en igualtat de condicions amb tantes altres nacions del planeta, en nom i representació de Catalunya cal poder participar en tota mena d'esdeveniments, tant com els esportius, a través de seleccions esportives pròpies, però com també, especialment, en àmbits estratègics com el comercial, científic, tecnològic, cultural, educacional, recerca, etc.

Però mentrestant no s'assoleix la representació institucional, cal que des de la política i des de la societat civil s'organitzi una plataforma independent i efectiva que tingui per objectiu assegurar la presència de Catalunya al món. Cal integrar-se i participar en l'agenda dels organismes internacionals, així com en les convocatòries d'esdeveniments de gran ressò internacional. Cal construir una estratègia que permeti compartir i difondre la causa de la reconstrucció nacional de Catalunya al món. Cal, en definitiva, perseverar amb ambició l'objectiu que Catalunya ocupi el lloc al món que ens pertoca com a nació.

3.2. Europa, l'espai polític de Catalunya

Convergència ha de defensar un model europeu basat en el reconeixement dels pobles sense estat. Un model per damunt dels estats i en benefici del ple desenvolupament dels drets col·lectius dels pobles. El triomf d'una construcció basada en un model només "estatal" podria acabar comportant la marginació de molts dels pobles que la formen i la marginació de Catalunya com a nació sense estat.

En aquest sentit, Convergència no aprova una Constitució Europea que configuri una Europa basada en els estats i margini, un cop més, els pobles i nacions. Apostem per una Constitució que reconegui la pluralitat nacional

d'Europa i doti totes les seves nacions de les eines de participació i decisió, adequades en l'àmbit europeu, que ens correspon com a país. Apostem per una Europa dels pobles.

Convergència defensa la construcció d'una Europa que contingui les condicions adequades que permetin defensar i potenciar la identitat real dels europeus i de tots els pobles que la formen units sota el signe de la diversitat, un requisit essencial de la igualtat i la dignitat dels pobles. L'Europa dels pobles és diametralment oposada a l'Europa dels Estats que s'està construint.

Catalunya ha de tenir veu i identitat pròpia a Europa. Cal que les nacions sense estat, com Catalunya, tinguin la possibilitat d'esdevenir actors polítics amb personalitat pròpia a nivell europeu.

Aquest reconeixement s'ha de traduir, també, en l'àmbit lingüístic. Cal situar el català al mateix nivell que el danès, el finès o, a partir d'ara, el maltès. Primer, amb el reconeixement de llengua oficial en la Constitució Europea; després, amb l'assoliment, difícil, però irrenunciable, de la condició de llengua de treball a la Unió. En aquest sentit cal continuar exigint la plena normalitat del català en tots els àmbits.

La Unió Europea que es vol caracteritzar pel seu respecte a les minories, no pot ignorar una llengua que és oficial en un àmbit lingüístic de deu milions de persones, mentre que reconeix el maltès per la força de l'estat que té al darrera, quan només el parlen quatre-centes mil persones. Això esdevindrà un greuge comparatiu molt difícil d'assumir. Si no aconseguim aquest reconeixement serà molt difícil poder acceptar, via referèndum, aquesta constitució europea. En tot cas, els òrgans de representació del partit al màxim nivell, si cal un congrés extraordinari, seran els qui prendran la decisió.

Cal avançar en la democratització d'Europa. Una Europa autènticament democràtica s'ha de sustentar en el Parlament i la Comissió. Convergència vol que Catalunya entri plenament en una Europa democràtica, de participació directa de cada poble en el futur comú europeu.

En el marc general del nou estadi de les relacions de Catalunya amb Espanya, cal articular els instruments jurídics necessaris per a la projecció exterior de Catalunya, i en particular, pel que fa a la seva projecció europea, garantint la presència oficial de Catalunya a l'estranger.

Si han pogut aconseguir la plena integració i reconeixement de la seva sobirania per part de la Unió Europea -pobles com Lituània, Estònia o Eslovàquia, entre d'altres-, i en canvi Catalunya no fos considerada de la mateixa forma, cauríem en una injustícia històrica i en una gran incongruència.

Cal avançar en la consecució d'un model de ciutadania europea integrador i afavoridor de la convivència. La ciutadania europea es fonamenta sobre dos

eixos bàsics: la mobilitat i el respecte a una organització política avançada pel que fa a la defensa dels drets humans. La ciutadania europea, però, no és una simple qüestió de drets i deures sinó que també suposa un sentiment d'identitat política, un sentiment que ha de facilitar la convivència entre tots els pobles que integren la Unió Europea. Ara bé, la instauració d'aquest sentiment passa per la superació d'antics recels sorgits després de segles d'enfrontaments i mútues incomprendiments. La informació, la convivència, l'intercanvi són factors determinants per aconseguir la consolidació de la ciutadania europea, a la qual Catalunya ha de poder contribuir de manera activa.

Consolidació que es pot reforçar mitjançant mancomunat-se amb d'altres territoris o regions de la Unió Europea, amb els quals tinguem característiques comunes com la llengua, la cultura, relacions econòmiques, infraestructures comunes, etc., ja que, a banda de generar sinergies, donaria cohesió a aquests territoris, podent potenciar l'eix o Arc Mediterrani i també els Països Catalans.

La nova ciutadania europea s'ha de construir sense la imposició d'una nació sobre les altres, buscant els trets compartits de la denominada "cultura europea", i que es poden trobar en aspectes com: la no-discriminació, l'assistència a les persones i sectors desafavorits, la cura del medi ambient, la democràcia participativa, la creativitat, la tradició històrica, etc.

Cal afrontar també el fenomen de la immigració des d'una perspectiva europea, en conceptes i eines comunes.

3.3 De l'autonomia a la sobirania

El projecte polític de Convergència es fonamenta en la defensa de la identitat nacional de Catalunya i en la voluntat d'assolir els màxims nivells de progrés econòmic i social, amb l'objectiu de fer possible el màxim nivell de llibertat com a país i de realització personal dels seus ciutadans. I perquè tot això sigui possible, cal que Catalunya disposi de tot el poder polític que els seus ciutadans vulguin. De suficient capacitat per poder decidir sobre el propi futur. Si Catalunya no pot desenvolupar-se plenament des d'un punt de vista nacional, econòmic i social per assolir els màxims nivells de progrés l'actual model d'encaix de Catalunya dins l'Estat espanyol no té sentit.

De fet, des d'aquesta perspectiva, es pot afirmar que el projecte polític de Convergència és simplement català. Tanmateix, aquestes afirmacions no treuen la possibilitat d'intervenir en l'escenari polític de l'Estat amb l'objectiu final d'assolir la sobirania de Catalunya com a nació. De fet, Convergència ho ha fet sempre, i amb un balanç que en termes històrics és el més exitós de tot el catalanisme polític.

Ara bé, la diferència amb el que s'ha fet en aquests últims temps i ara, és que en aquests moments, en què podem donar per acabada la transició política, cal abordar l'escenari polític espanyol des d'una nova perspectiva. La perspectiva que dóna la suma de l'experiència viscuda, l'assoliment de bona part dels

objectius del catalanisme polític, i l'ambició de les actuals generacions, que vitalment tenen el compromís de fer un pas clarament més enllà.

Avui per avui no existeix cap excusa per no afrontar l'avenç cap a la sobirania, cap a un Estat plurinacional i, en canvi, sí que existeixen alguns perills. El perill de voler tancar, des de l'actual govern socialista, amb o sense pacte amb el Partit Popular, el procés autonòmic mitjançant una federalització de l'Estat espanyol que no coincideix amb el nostre model de construcció nacional. Catalunya no és una dissetena part de l'Estat espanyol.

Catalunya és una nació que per motius històrics s'ha vist annexionada a l'estat espanyol i a França i que des de 1979 ha iniciat una via de recuperació del seu autogovern a través del restabliment de la nostra institució de Govern, la Generalitat, i de la reconstrucció institucional del conjunt del país.

Hem d'estar atents a la proposta de reforma constitucional que el PP i el PSOE plantegin. Però ja ara hem de recordar, un cop més, que nosaltres no som federalistes. El federalisme, tal com es planteja des de determinats àmbits polítics, és un federalisme que vol sortir de la base d'una homogeneïtzació que no existeix i d'una voluntat d'homogeneïtzació que és injusta envers el poble català. No hi ha res més injust que tractar com a iguals aquells que no ho són. El model d'Estat que proposa CDC és el sistema confederal, sense cap renúncia de futur.

Per això, el procés de reconeixement efectiu de la plurinacionalitat no ha de perdre de vista aquest model final: una unió lliure i en peu d'igualtat de les nacions que conformen l'Estat espanyol. Nosaltres no volem negar als altres el que hem reivindicat i aconseguit pel poble de Catalunya, però és evident que consolidar la situació discriminatòria actual seria tancar en fals i malament el procés cap a l'Estat plurinacional si es basa en el reforçament uniforme de l'actual Estat de les autonomies.

Quins són els elements que constitueixen la realitat diferenciada de les nacions que conviuen en l'Estat espanyol? Llengua, cultura, model de societat civil, institucions d'autogovern pròpies abans de l'aprovació de la Constitució de 1978, drets històrics, dret privat propi i forma diferenciada i preferent d'accés a l'autonomia, a més d'una decidida voluntat de construir permanentment una identitat pròpia i de voler-se governar lliurement. Aquestes són les notes diferenciadores. Les realitats nacionals que, a banda del bloc centrat en Castella, s'adiuen amb aquestes característiques són: Catalunya, Euskalèria i Galícia, sense oblidar els lligams especials de Catalunya amb el País Valencià i les Illes Balears, lligams que s'hauran de definir respectant la llibertat de decisió de valencians i balears. És sobre el reconeixement en peu d'igualtat de tots els fets nacionals que s'ha d'operar la reforma de l'Estat. És en aquest context que cal entendre que la reforma del Senat només en pot ser una expressió més i s'ha de tenir en compte que, d'entrada, les nacions que integren l'Estat han de tenir dret de veto en tots els assumptes que defineixen el seu caràcter nacional.

Igualment, els òrgans centrals de l'Estat –Tribunal Constitucional, Consell General del Poder Judicial, Tribunal de Comptes, òrgans reguladors...– han de tenir membres nomenats equitativament pels parlaments de les nacions de l'Estat espanyol que representin sengles nacions en la conformació de la voluntat general.

En l'àmbit del plurilingüisme, és evident que l'Estat espanyol ha d'adoptar totes les llengües com a llengües oficials de l'Estat. I fomentar-ne el seu coneixement i la seva promoció a tot l'estat. En català ens hem de poder dirigir a l'Administració Central de l'Estat, en català ens hauríem de poder expressar habitualment –de forma oral i escrita- a les Corts Generals. S'haurien de redactar en català totes les inscripcions als registres públics, els efectes timbrats i tots els textos i documents emesos per l'estat espanyol que tinguin efectes dins el domini lingüístic català, el text català seria l'autèntic si va acompanyat de traducció, i el català ha de ser llengua oficial a Europa.

Així mateix, i amb coherència amb la proposta de configurar un estat confederal el català ha de ser llengua pròpia, territorial i oficial de Catalunya, del País Valencià i de les Illes Balears, per tant els ciutadans d'aquests territoris han de tenir el dret i el deure de saber-lo tal com succeeix amb les llengües oficials normalitzades. L'aplicació d'aquesta oficialitat haurà de tenir un règim gradual i transitori.

Els mecanismes relacionals entre les diverses nacions i Comunitats Autònomes, alguns dels quals es poden proposar en una reforma del Senat, en cap cas poden suposar suspendre els mecanismes de relació bilateral entre el Govern de Catalunya i el govern de l'Estat espanyol. Just al contrari, les comissions mixtes i bilaterals han de tenir més pes polític com a expressió de les relacions entre governs i han de ser, alhora, llocs de resolució de la conflictivitat competencial. És a dir, la relació bilateral entre Catalunya i l'Estat espanyol esdevé un objectiu irrenunciable, en contraposició a la pressió homogeneïtzadora i uniformista de la política espanyola.

Estem, doncs, davant el repte de donar una resposta satisfactòria, de llarg abast i de profunditat a les relacions Catalunya-Espanya. No seria bo per a la societat catalana però tampoc per a l'Estat espanyol, que el greuge general pel dèficit de poder polític que té Catalunya, es tradueix en un nou període de creixent tensió entre el nostre país i els estaments polítics espanyols.

El projecte nacional de Convergència no permetrà cap escenari de relació Catalunya-Espanya que no reconegui el dret d'autodeterminació o que suposi un rebaixament dels nostres objectius de poder polític i reconeixement nacional. Estem, com hem estat sempre, a punt per un diàleg franc i un acord polític però estem, també, a punt per mantenir viva la flama de la reivindicació nacional tant de temps com faci falta sense caure mai en la renúncia dels nostres objectius polítics. Fem una oferta renovada de diàleg al conjunt de la política espanyola però també assenyallem que un fracàs o un menysteniment

d'aquest diàleg suposarà un aprofundiment del sentiment de separació del projecte nacional català respecte de les estructures de l'Estat espanyol.

Un altre dels objectius que planteja Convergència dins aquesta reformulació de l'Estat espanyol és que Catalunya tingui veu directa a Europa, sense intermediaris. Fem una proposta nítida i valenta de convivència entre iguals de les diferents nacions que conviuen a l'Estat espanyol. Creiem que aquesta és l'única manera d'acomodar la realitat nacional catalana en una dimensió política peninsular. Les reformes estatutàries i constitucionals que hem d'afrontar només seran coprotagonitzades per Convergència si donen satisfacció a aquestes propostes.

Així doncs, Convergència vol mantenir el repte de la negociació amb l'Estat espanyol per assolir, en un procés que mení progressivament cap a una major sobirania, més autogovern, més capacitat de decisió i la construcció d'un govern nacional propi, d'un model econòmic i social que garanteixi un millor futur per a tots els catalans i catalanes. I per exercir aquesta negociació amb èxit, cal que Convergència es mantingui fidel, com a mínim, a les regles següents:

- Elaborar i donar sempre missatges de fermesa.
- Defensar i promoure la unitat d'acció del nacionalisme aprofundint les relacions amb PNB, BNG, BNV, PSM-EN. El nacionalisme català, en termes de prioritat. Però també el configurat pel basc i gallec.
- Defensar sempre el mateix a Catalunya i a Madrid:

Els continguts irrenunciables de la proposta de nou Estatut elaborat per CiU han de ser aprovats i acceptats, i el nou model d'Estat que s'articuli, ha d'acceptar sense condicions la dimensió plurinacional, pluricultural i plurilingüística.

En tot cas, si els resultats de la negociació entre Catalunya i l'Estat espanyol fossin, un cop més, decebedors a ulls polítics de CDC, Convergència convocarà un congrés extraordinari per tal d'establir vies alternatives per fer realitat el projecte polític nacionalista que defensa. En aquesta conjuntura, CDC estudiarà la possibilitat de proposar al poble de Catalunya, la declaració unilateral democràtica i pacífica de l'exercici del dret inalienable a l'autodeterminació.

3.4 El nou Estatut: cap a la Constitució catalana

El catalanisme, al llarg del segle XX, ha esdevingut l'expressió política i democràtica que ha liderat a Catalunya el progrés social, el canvi i la renovació constant davant els nous reptes i situacions emergents. Ara, a l'inici d'un nou segle i acabada aquesta transició política, s'obre també una nova etapa que demana noves respostes, noves solucions i nous marcs de relacions.

És sobre aquest fonament i sobre l'experiència viscuda en aquests últims 23 anys, però especialment sobre la necessitat de poder dur a terme un nou projecte de país per l'esdevenidor, que Convergència ha formulat i es compromet a defensar la proposta d'un *Nou Estatut Nacional* per a Catalunya.

Es planteja com una oportunitat històrica el poder implicar sobretot el joves i aquells d'una generació anterior que mai han pogut votar l'Estatut.

No s'entén doncs com un objectiu per si mateix. Ni tampoc s'entén com una mera reforma –bé i admetent que la tècnica jurídica serà la prevista pel marc constitucional i estatutari vigent– o una simple actualització o revisió. La proposta de Nou Estatut s'ha d'interpretar com un instrument per a superar el marc actual, responent a la voluntat de promoure un nou estatus polític i jurídic per a Catalunya, que permeti el seu desenvolupament futur al servei d'un ambiciós projecte col·lectiu i que basteixi un nou marc de relacions amb l'Estat espanyol i la Unió Europea.

L'actitud amb què Convergència afrontarà el procés de negociació del Nou Estatut es regirà per la vocació constructiva i positiva, incorporant la llavor del pacte i de l'entesa, en la millor tradició del catalanisme polític; però alhora, incorporant també la fermesa i l'ambició pròpies de la societat catalana del segle XXI que contempla la democràcia i la llibertat de la nostra nació com a drets indiscutibles i no com unes conquestes encara en precari, fixant-se com a únic límit el respecte a la voluntat democràtica del conjunt del poble de Catalunya, superant, si cal, el marc constitucional.

Cal tenir present que la proposta de Convergència també incorpora, fins i tot més enllà de la formulació d'un Nou Estatut, un nou pacte polític per l'autogovern de Catalunya, fonamentat en tres pilars: el component de pacte que comporta el mateix procés de reforma, el reconeixement i l'actualització dels drets històrics i la utilització de les vies constitucionals previstes per incrementar la capacitat d'autogovern.

Val a dir que l'Estatut vigent és una norma que s'ocupa essencialment del règim de les competències i del disseny institucional propi de Catalunya. Tot i que aquests dos àmbits són els que corresponen més directament a la funció constitucional que els estatuts han de complir, això no impedeix la possibilitat de configurar un Estatut més ambiciós, que desenvolupi amb la màxima extensió possible el paper de Constitució de Catalunya. L'autogovern no es pot reduir a una dimensió merament competencial, sobretot quan aquest autogovern s'exerceix en el marc d'una societat amb característiques nacionals. Un nou estatut i les competències propis d'un estat (integrat a Espanya i a la Unió Europea) que ens doti d'una sobirania anàloga a un país europeu, per promoure i defensar la nostra identitat, la nostra llengua i cultura i el benestar social dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya.

Des d'aquesta perspectiva l'Estatut pot aprofundir en el vessant polític i social, amb diverses projeccions. Una d'aquestes projeccions és la definició d'un estatus de ciutadania, amb la configuració de drets i deures i principis rectoris específics. Els trets singulars que defineixen la societat catalana també permeten incorporar-hi manifestacions de caràcter col·lectiu i simbòlic, coherents amb el caràcter plurinacional de l'Estat i amb les característiques nacionals de Catalunya.

Finalment, Convergència afrontarà la negociació per a la redacció d'un Nou Estatut Nacional a partir de 4 criteris irrenunciables:

- La necessitat d'establir un nou marc competencial, que doni capacitat per decidir sobre totes les matèries que ens afecten i que, des del punt de vista jurídic, estigui blindat i bloquejat a futures interpretacions restrictives o limitatives.
- La urgència de disposar del Concert Econòmic, un model de finançament que permeti a Catalunya poder disposar del seu propi esforç fiscal.
- Recollir i reconèixer el caràcter nacional de Catalunya, establint una relació de bilateralitat amb l'Estat espanyol, assolint la sobirania compartida.
- El Nou Estatut serà la proposta d'una ciutadania adaptada als nous temps i que vol avançar decisivament en el procés de reconstrucció nacional de Catalunya. Això implica que cal incorporar una clàusula de futur generacional que recuperi el reconeixement dels drets històrics de Catalunya, i que permeti l'exercici del dret de l'autodeterminació de Catalunya.

3.5 Estratègia política de Convergència

L'estratègia de Convergència s'orientarà al voltant de 4 eixos fonamentals:

- La renovació del partit, reafirmant els principis i els valors fundacionals de CDC, per tal d'adaptar-lo, en la seva organització i estratègia, a les noves característiques socials, culturals i econòmiques de la Catalunya del segle XXI.
- El reforçament de CiU com una única força política, per impulsar l'actual pacte de Federació, i en el marc de la Conferència Nacional a convocar la propera tardor, implantar mecanismes més efectius de democràcia interna, així com optimitzar la nostra imatge pública recuperant plenament la centralitat política amb un discurs coherentment nacionalista i de progrés, superador de la dicotomia clàssica dretes i esquerres i en el qual s'hi pugui identificar una àmplia majoria del nostre poble.
- L'articulació d'un projecte polític que ens acosti decididament a la normalització plena de Catalunya. Aquest projecte haurà de ser comprensible per als ciutadans, pròxim a la gent, afí als interessos i inquietuds del conjunt de

la societat, i decididament orientat a legitimar els nostres plantejaments polítics amb el suport majoritari de la societat catalana.

- L'elaboració d'un pla estratègic abans de finals de 2004 que permeti construir una majoria nacional i de progrés en el termini de 3 anys, i que possibiliti que la Generalitat de Catalunya torni a estar presidida per un polític nacionalista, en la persona d'Artur Mas.

Quin model de federació? : una sola força política, Convergència i Unió

Des de l'any 1978, Convergència ha vinculat la seva participació electoral i institucional a UDC a través de Convergència i Unió, mitjançant una coalició, primer, i més recentment sota la fórmula d'una federació. L'ambició de Convergència, de crear un gran partit nacionalista a Catalunya a partir de la integració d'aquelles forces que, amb independència de les seves adscripcions ideològiques concretes, tenien el nacionalisme català com a eix vertebrador, s'ha anat concretant amb la incorporació de sectors importants procedents del PSC-R, ERC, FNC, CDS, Acció Catalana o altres formacions.

Aquesta aspiració permanent de Convergència s'ha manifestat en l'actual pacte de federació de CiU que ara necessita ser millorat amb un nou acord que permeti la unitat d'acció definitiva de CiU en els àmbits de la política municipal (estructura conjunta i superació del sistema de quotes en la confecció de llistes), de l'estratègia comunicativa, de la coordinació i la direcció política, així com en la implantació de la militància pròpia de Convergència i Unió.

En qualsevol dels escenaris concrets que pugui propiciar aquest procés, l'objectiu últim de CDC és reforçar a fons el posicionament polític i la imatge de CiU, i subratllar el caràcter modern i de progrés del nacionalisme que representa el projecte polític compartit.

Convergència creu, ara més que mai, que la societat catalana necessita una formació política fidel als esquemes ideològics que han caracteritzat el nostre partit, des de la seva fundació fa 30 anys, i que respongui als nous reptes d'avui en dia. I per això, Convergència continuarà treballant perquè el seu projecte nacionalista, vehiculat ara a través de Convergència i Unió, sigui capaç de vertebrar noves majories socials a Catalunya en el futur més immediat possible.

Des d'aquesta perspectiva, CDC no pot desaproveitar el moment polític que ara mateix viu la Federació de CiU per donar l'impuls definitiu que ha de culminar el procés de construcció d'una gran força política unitària. Una força, CiU, amb una identitat renovada i enfortida que sintetitzi i expressi, sense reserves, les identitats dels partits que han contribuït fins ara als grans èxits polítics de la coalició i del país. CiU ha de ser alguna cosa més que la simple suma de les parts –CDC i UDC–.

Ens cal mostrar, i demostrar, la nostra capacitat d'integrar la diversitat de procedències i actituds en una estructura cohesionada, sòlida i estable, capaç de transcendir els membres de la formació. Només així podrem capitalitzar i fer creïbles les nostres crítiques a situacions com la de l'actual govern tripartit.

Recuperar el Govern de la Generalitat

La capacitat transformadora que atorga l'acció de govern, avalada per la formidable evolució de Catalunya en els darrers 23 anys, dóna sentit a la màxima prioritat que la recuperació del lideratge de la Generalitat té per Convergència. Però la identificació d'aquest objectiu, més necessari i urgent com més es posa en evidència la inconsistència i desgavell de l'actual majoria governamental, no ha de comportar precipitació, impaciència, nerviosisme ni un excessiu tacticisme en l'actuació de Convergència.

Cal assumir amb totes les seves conseqüències l'actual rol de primer partit de l'oposició al Parlament de Catalunya, tot i haver guanyat les eleccions del mes de novembre passat. Des de l'exercici de l'autocrítica, cal enfortir les estructures del partit fomentant la seva implantació, organitzar adequadament la tasca del Grup Parlamentari de CiU en contínua col·laboració amb les àrees d'acció sectorial de la Federació, identificant els eixos prioritaris sobre els que es fonamentarà la nostra alternativa, i el control constant i la crítica, quan s'escaigui, de l'acció del govern tripartit, exercint una oposició responsable i constructiva. "Ahir, al govern, avui a l'oposició, demà al govern, i sempre treballant per Catalunya i la seva gent".

La responsabilitat que Convergència, a través de CiU, ha d'assumir en aquesta nova etapa, és fer front al procés d'enderrocament o deconstrucció nacional que el PSC, subordinat al PSOE, amb la complicitat d'ERC -només comprensible per la seva posició de feblesa en haver forçat el pacte tripartit-, està impulsant des de la seva visió d'espanyolisme de baix to. El trencament dels vincles amb els governs del País Valencià i les Illes Balears, necessaris per a una promoció conjunta de la cultura comuna, la renúncia a una presència exterior pròpia i a la construcció d'un espai comunicatiu català, la difuminació de la catalanitat tant en l'acció interna com en l'acció externa i, sobretot, són exponents d'una política que pot hipotecar les ambicions nacionals de les generacions emergents.

I com a primera fita a superar, el repte de les eleccions municipals de 2007 haurà de ser afrontat amb tota l'ambició i amb el convenciment que no es podrà recuperar el govern de Catalunya si CiU no recupera posicions en el mapa municipal i comarcal.

És clau revisar la nostra posició i la nostra estratègia envers Barcelona i la seva àrea metropolitana, i també la nostra política d'aliances en aquest àmbit.

Convergència convocarà, dins del primer semestre del 2005, una Conferència Nacional, oberta a la societat civil, per abordar aquesta prioritat de la nostra acció política.

La més que previsible modificació de la llei electoral, obligarà CiU a plantejar aquesta doble contesa electoral amb una important renovació de les llistes electorals, amb candidats i candidates que incorporin les noves actituds que l'electorat ens ha reclamat i ens reclama. Per assolir aquest primer salt electoral cap endavant, és imprescindible endegar ja des d'ara mateix, una profunda renovació i modernització de les estructures territorials de CDC. Nos temps demanen noves maneres de fer, noves formes d'acció política que ens acostin a la realitat quotidiana del nostre país, poble a poble, comarca a comarca. Hem d'utilitzar eficaçment aquelles eines que les noves tecnologies ofereixen per comunicar-nos amb els ciutadans i ciutadanes. Hem d'aixecar el llistó de l'exigència en la tasca de tots els nostres militants, responsables territorials o sectorials i dirigents polítics. Convergència, el partit, ha de tornar a ser la principal prioritat de tots plegats. El partit és la millor eina per assolir els nostres objectius electorals i polítics.

Igualment, el reforçament del paper central de CiU en la política nacional i municipal, requerirà establir lligams, cercar complicitats i guanyar credibilitat amb els sectors catalanistes. Catalunya és, des d'un punt de vista sociològic i polític, catalanista i progressista. El nostre objectiu és recuperar la nostra condició de força central i vertebradora de la política i la societat catalana.

La definició del nou programa polític de CiU requerirà d'un debat obert a la societat catalana, i en aquest sentit, Convergència proposarà la convocatòria, al llarg dels anys 2005 i 2006, de diferents Conferències Nacionals, entre d'altres sobre:

- Model territorial
- Immigració
- Economia Socialment Productiva
- Energia Sostenible
- Catalunya Metropolitana
- Treball i seguretat laboral
- Cultura
- Educació
- Associacionisme i societat civil
- Família

- Societat del Benestar
- Societat del coneixement

Convergència també impulsarà tres grans diàlegs de país amb la participació de noves persones i col·lectius que tinguin la voluntat d'incorporar-se al projecte, al voltant de:

1. La construcció nacional. L'obertura a la societat per una nova Convergència.
2. La societat del benestar: la corresponsabilitat social.
3. Una cultura amb continguts.

Consolidar l'hegemonia i el lideratge polític nacional

No hi ha futur de sobirania nacional sense una hegemonia, no només majoria electoral, del catalanisme polític en l'àmbit social. Catalanisme polític reivindicat no només pel nostre partit, però que en el cas del PSC està, des de sempre, viciat per la seva dimensió estatal, que debilita el component nacional i introdueix el sucursalisme en una part de la nostra societat civil. Catalanisme polític, avui debilitat per una decisió tàctica d'ERC, que en només 6 mesos s'ha evidenciat com l'exercici de màxima "espanyolització" de la política catalana en els últims 30 anys.

La socialització dels drets, l'extensió del benestar, la construcció d'un espai nacional de progrés sempre és cosa d'una majoria (en un concepte democràtic). Encara més la construcció d'una alternativa progressista a l'estat clàssic, precisa d'una majoria social molt ampla i arrelada al teixit social, a la societat civil, a la realitat.

Som conscients que totes les forces polítiques espanyoles, cada una per les seves pròpies raons volen evitar no ja la nostra majoria, volen evitar l'hegemonia social del nacionalisme a Catalunya. No podem deixar que això passi, sense un veritable espai nacional no hi ha nació. La nació és, entre altres coses, l'espai polític on les reivindicacions dels ciutadans són possibles, on es fan realitat o no.

La nova convergència que impulsa CDC ha de tornar a aglutinar i cohesionar al seu voltant una majoria, diversa i plural, amb clara voluntat constituent de la sobirania de Catalunya com a nació.

Per això ens hem proclamat i ens proclamem un partit de progrés, però al mateix temps, no podem quedar-nos en una simple declaració ideològica en el camp social: per aglutinar, per construir una majoria social que avanci cap al reconeixement de la sobirania nacional és necessària una acció política

permanent que comporti la mobilització social, eficaç, que treballi en la construcció nacional concreta.

És des d'aquesta doble convicció, nacionalista i progressista, que reafirmem els pilars bàsics de la nostra proposta política:

- L'ambició d'interpretar i representar la majoria de la base social del país, el centre sociològic que ha estat clau per garantir la transformació de Catalunya. Aquest ha estat l'espai de les grans victòries electorals de Convergència i l'espai idoni per sumar voluntats al projecte polític del nacionalisme.

- La concepció del nacionalisme personalista que mira d'igualar el valor de la comunitat i de l'individu, tot entenent que ni l'una ni l'altre són possibles, en plenitud, sense tenir-se en compte mútuament. La cultura, la llengua, la cohesió social, l'ambició nacional, l'equitat, la igualtat d'oportunitats, la cooperació públic-privada, la solidaritat, el caràcter emprenedor, formen part del sistema de valors que configuren el nostre discurs i la nostra praxi.

- La llibertat nacional de Catalunya, com a visió i agregació de la llibertat de tots i cadascun dels ciutadans i ciutadanes de la comunitat, que possibilita i afavoreix el creixement personal i col·lectiu. Llibertat nacional com a objectiu permanent i últim de Convergència.

La síntesi fundacional dels principis de la socialdemocràcia, del liberalisme i de la democràcia cristiana, amb les aportacions més recents del comunitarisme i del social-liberalisme, emmarquen el nostre pensament polític. L'assoliment, durant el darrer quart de segle, dels màxims nivells de benestar, prosperitat, qualitat de vida i estabilitat, que mai ha gaudit Catalunya, evidencien la nostra acció política. Teoria i "praxi", pensament i acció, que permeten proclamar-nos, amb rotunditat i orgull, hereus de la trajectòria del polític català més important i reformador del segle XX: Jordi Pujol.

“Benvolguts companys i companyes. De tants anys. O d’abans d’ahir. Quin goig poder contemplar el que hem fet. Quin punt de nostàlgia, els que venim de lluny, pel record de tantes coses. I quina il·lusió tan gran, per tots, i especialment pels que ara tenen i tindran més responsabilitat, pensar que podrem portar Catalunya més enllà. Ja hem baixat del turó des d’on contemplàvem el poble anegat. Ja hem restaurat les cases i refet els camins. Ja hem anat a honorar els morts al cementiri. Ara, d’aquest poble nostre, recuperat, n’hem de fer un gran poble. No gran per la seva dimensió. Gran per qualitat, gran per progrés, gran sobretot, per humanitat. Gran per fidelitat al que sempre ha estat. Gran per la seva generositat. Gran per la seva magnanimitat per la seva ambició noble.

I així ho farem. I així ho fareu. Gràcies per tot”

Jordi Pujol